

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu.

Foaie politică.

Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:

să primesc la biroul administrației, (str. Măcelarilor nr. 12).
Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oră 12 bani a treia-oră 10 bani.

Unde trebuie pus umărul?

Incepând încă dinainte de 1848, bărbații conducători ai Maghiarilor au urmărit o singură țintă: maghiarizarea tuturor Românilor, Nemților și Slavilor din țările coroanei ungare. Conte Szécheny striga, că trebuie să facă și din pietri Maghiari, Kossuth și cu ceata lui, care lupta contra nedreptăților făcute Maghiarilor de Metternich, ministrul austriac dinainte de 1848, își uita, ce va să zică durerile celui asuprit, și trimițând armate întregi de tăciunari și rebeli preste noi, ne-au ars sute de sate și ni-au prăpădit patruzeci de mii de Români.

A trecut revoluția, a trecut și absolutismul nemțesc. Puternicii de astăzi au ajuns la putere, folosindu-se de nenorocirile monarhiei, cum au fost războiul dela 1859 din Italia și cel dela 1866 contra Prusului. Au uitat din nou durerile asupririi și de patruzeci de ani duc o adevărată luptă de asuprire contra culturii și existenței naționale a popoarelor nemaghiare din țară. De rusine a votat în 1868 legea-minciună a naționalităților. Dar asta au făcut-o numai pentru ochii străinătății, căci de atunci încoace, s'au îngrijit, ca în fiecare lege, ce o vota mașina de maghiarizare din Budapesta, să se cuprindă cel puțin un paragraf, care să nimească ceva din dispozițiile cuprinse în legea de naționalități.

Astăzi, și cel mai orb dintre noi poate vedea, că pe toată linia, în învățământ, în administrație, în justiție, la căi ferate, în comerț și industrie, pretutindeni începând dela măturătorul cancelariei și urcând pe scara slujbelor până la fispan, toți stau în slujba maghiarizării, toți lucrează conștient, ca să-și arete disprețul față de viața, averea, cultura noastră. Față de aceasta ură, ce ni-o arată stăpânii de acum, cari nu vor mai fi cei de mâne, dacă mai există dreptate pe pământ și mândria, ce ni-o dă numele nostru de Român, aceia dintre Români, cari fac și cea mai mică înlesnire străinului, săvârșesc o adevărată crimă față de prezentul și viitorul neamului nostru.

Lupta ne este ușurată acum în câțva. Toată ceata renegaților și fă-mânzilor o spun pe față, că naționalitățile trebuie șterse de pe pământul Ungariei, că indivizii, cari le alcătuiesc, au drept de existență numai dacă se vor îmbrăca în piele de Maghiari. Și dacă noi mai aducem din când în când câte o pildă despre pornirea aceasta, o facem numai ca să desamortim pe cei-ce

sunt pe cale de-a adormi sau pe cei-ce slăbesc în lupta aceasta uriașă de apărare contra străinului, care încuibându-se în casa noastră în loc să-și lapede jocul de ariciu vor să ne scoată pe noi din aceea-ce constituie individualitatea noastră națională.

În una din ședințele dietei din Budapesta, deputatul kossuthist Kovácsy Kálmán, preot luteran*) și-a spus părerea, că în ținuturile, unde naționalitățile locuiesc în masse compacte (mulți dintr'o națiune laolaltă), limba de propunere în școlile primare (sătești) poate fi cea maternă a copiilor.**). Altminteri trebuie lucrat la *granța limbilor*, adică acolo, unde se întâlnesc Maghiarii cu Români. Acolo e o luptă pe viață și pe moarte. Dacă Maghiarii nu vor fi acolo în stare să mute granițele limbei înspre înăuntru naționalității române, vor câștiga Români, căci vor intra ei în pământul stăpânit acum de Maghiari. Acolo trebuie tras un cordon de școale maghiare de stat, acolo trebuie să se străduiască maghiarimea să înghită pe Români, cari nu mai sunt străini față de Maghiari, căci s'au muriat prin atingerea cu aceștia. În ținuturile, unde Români locuiesc în masse compacte, în zadar se încearcă a-i nimici cu ajutorul kishedovurilor și școlilor de stat, căci aceasta produce numai nemulțumire. După-ce au câștigat o fâșie la granița limbilor, vine rândul la fâșia, care formează acum granița, și tot așa, până va fi stâns neamul românesc din Ungaria.

Dacă ar fi vorba numai de planurile unui Jidănaș scriitor pe la al de „Budapesti Hirlap“, n'ar fi trebuință de vorbă. Vorbește însă un deputat kossuthist, care nu e un prost ca Săcuiul Nagy György, și ce e mai mult: guvernele ungurești de mult lucrează în felul recomandat de Kovácsy. Românul e mai amenințat prin Maramuraș, Sătmăre, Ugocea, Bihor, apoi în comitatele cu populațiune săcuiască.

Că Kovácsy nu recomandă deocamdată înființarea de școale în comitatele aproape curat românești, e povestea vulpei cu strugurii acri. Deocamdată! Pentru noi însă rezultă din lucrarea aceasta de nimicire sistematică a noastră datoria, de-a ne îngriji cu tot focul sufletului nostru, ca tocmai în ținuturile dela granițele limbilor să avem școlile

*) Cu tot numele lui maghiar, un renegat sau din neam de renegați. Luterani au fost la început în Ungaria numai Slovaci și Nemți.

**) În ce privește școlile secundare (gimnazii) etc., cere să se oprească cu totul limba românească, chiar și în cele susținute de noi.

cele mai bune și organizarea economică cea mai tare. Acolo trebuie să-și îndrepteze conștiințele noastre ajutoarele pentru școale și biserici, acolo trebuie trimiși preoții și învățătorii cei mai vrednici și mai conștii de apostolatul lor național.

La granițele acestea noi am pierdut teren în veacul abia trecut și terenul acesta trebuie recucerit în veacul acesta, nu încă se mai perdem și altul de pe lângă el. Nu vom neglija nici celelalte ținuturi, cari sunt cetatea noastră; dar cetatea încă va fi pierdută, când cetele de luptători din afară de zidurile ei vor fi nimicite.

Procesul unui țăran român. Curtea cu jurați a judecat procesul țăranului Ioan Giuga din Cârnecea, care însesse dat în judecată de către comerciantul Wolf pentru insulte (verbele). Wolf e coterșul dela alegeri al renegatului Siegescu.

Giuga a fost achitat (a scăpat nepedepsit). Wolf a fost condamnat să plătească cheltuielile procesului, cari să ridice la 1000 coroane.

Siegescu, care încă a fost să asculte la proces, a plecat cam plouat.

Recenzământul (numărătoarea). Foile jidano-maghiare tipă, că Români din părțile Careilor mari se reavratească contra recenzământului. Ei cer coale de recenzământ tipărite românește (bravo Români!) și nu vor să se lase să fie înșelați, ca să-i treacă drept Huni, Avari sau cine știe ce nație, ei pretind să fie trecuți *Români*, cum au fost și va fi neam de neamul lor. Ba într'o comună au pedepsit pe fruntașul econom Gheorge Pop cu 60 de coroane, pentru-că n'a vrut să mai răspundă la întrebările impintenaților, când au văzut că-i necinstească feciorul, trecându-l *Ianoș* în loc de *Ion*.

Români câștigă un proces mare. Curtea de Casație din Budapesta a dat o sentință într'un proces foarte însemnat, proces care se trage din anul 1860 când biserica greco-orientală română nu era încă despărțită de cea sârbească.

Ioan Trandafil și soția din Neoplanta au lăsat prin testament 700 jughere de pământ, venitul cărora trebuia împărțit ca burse (stipendii) tinerilor români greco orientali.

Cu ducerea la îndeplinire a testamentului a fost însărcinat patriarhul sârbesc din Carloviț, care trebuia să dea câte 500 florini tinerilor, fără deosebire la naționalitate.

După hotărârea dăruitorilor a treia parte din venitul moșiei însă, trebuia împărțit tinerilor originari din Transilvania.

În 1868 înființându-se metropolia greco-orientală din Sibiu, biserica română s'a despărțit de cea sârba și ca urmare, mitropolia

din Sibiu a făcut proces patriarhiei sârbești din Carloviț pentru partea care i-se cuveni diu fundațiunea Trandafil.

Tribunalul din Budapesta delegat de Maiestatea Sa a dat sentință în favoarea bisericii române, sentință care a rămas hotărâtoare.

Acum câțiva ani mitropolitul Ioan Meșianu din Sibiu a făcut proces contra patriarhului sârb George Brancovici și a urmașilor lui, cerând socotilele pe 28 ani, timp cât a administrat fundațiunea Trandafil.

Patriarhul în apărarea sa a spus că a fost de bună credință când a împărțit burse numai tinerilor de origine sârbă.

Curtea de apel a dat drept cererei mitropolitului Meșianu, iar Curtea de Oasație a confirmat aceasta sentință. Astfel biserica română câștigând cauza, capitalul fundațiilor române va crește cu 150.000 coroane.

Procesul Mărginenilor. Oetitorii noștri desigur își aduce bine aminte, că cu ocaziunea alegerilor dietale, în comuna Mărgineni, din comitatul Făgărașului, mai mulți români au fost împușcați de jandarmi.

Acum s'a pornit cercetare din partea administrației contra mai multor români, cari atunci au rămas neimpușcați de clica fișpanului Széll. În Ajunul Bobotezei au fost citați înaintea tribunalului din Brașov cinci Români din Mărgineni. Apărătorul vrednicilor fruntași este dl *Dr. Nicolae Șerban*, deputatul Făgărașului. Vom vedea, ce dreptate „ungurească” se va face și în acest proces.

Un premiu pentru tinerime. Deputatul nostru, dl *Dr. Teodor Mihali*, a făcut un premiu de 500 coroane pentru cea mai bună lucrare, în care să fie vorba despre „Rolul tinerimii” în evoluția (desvoltarea) politică și culturală a poporului. Lucrările se vor prezenta până la 1 Maiu 1911.

Crimă nu pedeapsă! 233 locuitori români din comuna Berești au fost condamnați să plătească *treisprezece mii 616* coroane, pentru-că n'ar fi reparat drumurile din sat. Judecata aceasta a fost dată cu gând, să aducă pe bieții Români la sapă de lemn. Ministrul a hotărât să se mai cerceteze odată pricina, iar până atunci bieții oameni să fie lăsați în pace. Dacă ar fi dreptate în țara aceasta și pentru Români, ar trebui pedepsit cel-ce a dictat pedeapsa aceasta neomenească!

Ministru austro-ungar la București, în local principelui Schönburg, care a plecat, e vorba să fie numit un Ungur, și anume se vorbește de contele Forgach, care a fost la Belgradul Sârbiei. Nouă ni se pare, că un ungur n'are ce căuta ca ministru al Austro-Ungariei în România.

Din dietă nu se pot spune multe de astădată, decât că o seamă de deputați unguri tot vorbesc în afacerea băncii comune. Unii cer înființarea băncii ungare, deosebit de cea austriacă, iar alții zic că acest lucru nu se poate face acum.

Verbe de clacă, de oare ce tot nu se va schimba nimic de cum este!

Regele Carol al României și armata. Maiestatea Sa Regele Carol a adresat armatei române, cu ocazia Anului nou, următorul ordin de zi:

Ostași! Țara nu cruță nici o jertfă pentru întărirea armatei, având nestrămutata cre-

dință că sunteți oricând gata a împlini înalta voastră chemare. Ultimele manevre au dovedit din nou, că Regatul se poate rezima cu siguranță pe puterea sa militară. Vă mulțumesc dar călduros pentru munca voastră stăruitoare și pentru toate silințele ce ați desfășurat în cursul anului care s'a sfârșit.

Rămâneți ca și în trecut, însuflețiți de simțământul datoriei și de spiritul de disciplină. Iubiți pe șefii și pe frații voștri de arme, păstrând o neclintită iubire pentru Patrie și Tron. Gândiți-vă neîncetat la jurământul vostru, care trebuie să fie adânc întipărit în inima voastră. Astfel veți fi de-apurarea siguri de dragostea Mea și veți bine-merita recunoștința Țării.

Din tot sufletul vă urez ani mulți, sănătate și fericire. *Carol.*

Memorandul d-lui Dr. Ioan Mihu.

Dl *Dr. Ioan Mihu* a trimis frunțașilor partidului național și prelaților români câte un exemplar din memoriul întocmit de dânsul și prezentat contelui Khuen-Hedervary, asupra condițiilor de împăcare a Românilor cu Maghiarii.

În scrisoarea care însoțește fiecare exemplar, dl Mihu constată cu părere de rău, că primul ministru n'a voit să ia în seamă cele 24 puncte din memoriu; își exprimă însă speranța, că va veni o vreme când dreptate se va face Românilor tot pe baza acelorapi cereri

În partea întâia, memoriul cere introducerea votului universal direct și secret; 2. O nouă împărțire a cercurilor electorale, astfel ca Românilor să li se asigure cel puțin 50 din acestea; 3. Aplicarea cinstită a legii naționalităților.

Partea a doua cuprinde cererile de ordin cultural și economic.

Se cere, pentru Biserica românească greco-catolică, acordarea unei autonomii (neatârări) la fel cu aceea de care se bucură Biserica românească greco-orientală. Să înființeze câte un nou scaun episcopal la Cluj, Timișoara și Oradea-Mare.

În ce privește învățământul, să se retragă ordonanța contelui Apponyi. Religia să se predea în limba românească, — limbă care să fie obligatorie pentru copiii de români, chiar în școlile publice din localitățile unde românii sunt în minoritate (mai puțin). Să se înființeze trei noi gimnazii românești.

Tinerii români să fie admiși în Academia militară, iar tinerii artiști români să poată căpăta și burse (stipendii) dela Stat spre a-și isprăvi studiile.

În partea a treia, se cere pentru Români dreptul de a face parte din administrațiunea comitatelor. Apoi în părțile locuite de români, judecătorul și notarul să cunoască bine limba românească.

În sfârșit, memoriul cere să se poată căpăta proceselor de presă, iertându-li-se totodată pedeapsa gazetarilor români condamnați ori numai urmăriți.

Așa dară nici cererile acestea puțin toate cuprinse în legea-minciună de naționalități din 1868, n'a vrut să le îplinească guvernul. Nu face nimic. Fiind vorba de *drepturi, ni le vom lua noi* — pe baza legilor țării — cu puterea, ce ni-o dă conștiința noastră națională și dreptatea și sfiuțenia cauzei noastre.

La punerea foii sub tipar primim știrea, că dl *Dr. Mihu* a avut zilele trecute o convorbire cu Tisza. Anume, dl Mihu a petrecut

mai multe zile în Budapesta. Cu această ocazie, se zice, că Tisza i-ar fi făcut d-lui Mihu o vizită, care a ținut aproape un ciaz. Ce au vorbit ei amândoi, nu se știe sigur până acum.

Unele gazete ungurești aduc știrea, că dl Mihu ar fi declarat unui redactor ungur:

„Impăcarea româno-maghiară nu se poate ajunge din cauză, că forurile competente au găsit, că nu pot primi toate condițiile, pe cari eu le-am pus pentru încheierea păcii. Cu toate acestea, nu cred că afacerea cu împăcarea să se strice cu totul. Dar nu știu nici aceea când se vor mai putea începe negocierile.”

În urma svonului despre această vizită, se pare, că comedia împăcării nu și-ar fi ajuns sfârșitul.

Dar, din toate acestea nu se va putea alege nici o ispravă. Dacă nici cererile puțin ale d-lui Mihu nu le îplinește guvernul, atunci cum să se poată încheia pace? Și nu trebuie să trecem cu vederea, că ceea ce cere dl Mihu e puțin de tot. Drepturile noastre firești sunt cu mult mai mari.

Cancelaria partidului național.

În ultima ședință a comitetului central al partidului național român, dl *Dr. Victor Onișor* a arătat că una dintre cauzele, cari au întârziat organizarea politică a Românilor din Ungaria, este lipsa unui birou (cancelarie) central, care să țină în curent pe membrii partidului cu tot ce se petrec în țară. Scopul acestui birou ar fi să facă o statistică a tuturor alegătorilor români, să dea informații și deslușiri cluburilor din comitate, să stăruiască pentru organizarea poporului românesc în comune și să supravegheze ori-ce mișcare politică.

Conducătorul acestui birou va trebui să facă din când în când raport despre rezultatul activității sale. El va trebui să meargă în cercurile electorale, să organizeze adunări populare și împreună cu șefii locali, să caute a trezi în popor interesul față de cauza națiunii române.

Propunerea domnului Onișor a venit la timp potrivit.

Comitetul central a format acest birou, însărcinând pe părinte *Dr. Vasile Lucaciu* și pe dl *Dr. Ioan Suciu* cu conducerea lui. Deocamdată Comitetul central a hotărât să convoace mai multe adunări populare. Zilele trecute au fost spre acest scop la Budapesta deputatul *Dr. Ștefan C. Pop* și dl *Dr. Iuliu Maniu*, spre a stabili cercurile în cari se vor ține mai întâi aceste adunări și a discuta programul lor.

Un punct, asupra cărora vorbitorii vor avea să stăruie cu mai multă stăruință, este reforma electorală și introducerea votului universal egal și secret, apoi cererea de a se face o nouă împărțire a cercurilor electorale, cari, așa cum sunt împărțite astăzi au în vedere numai interesele alegătorilor Unguri. Pe de altă parte aceste întruniri vor protesta în contra măcelurilor și a crimelor săvârșite în ultimul timp de jandarmii Unguri.

Cu începerea funcționării acestui birou se inaugurează o nouă mișcare în viața politică a noastră, cari am avut să suferim înfrângeri și din cauza lipsei de organizare mai bună.

Din România.

Guvernul cel nou.

Guvernul cel nou, alcătuit din membri ai partidului conservator, are următorii miniștri: *P. P. Carp*, prim-ministru și ministru de finanțe; *Titu Maiorescu*, la externe; *Al. Marghiloman*, la interne; *N. Filănescu*, la războiu; *C. C. Arion*, la culte și instrucțiune; *Ion Lahovary*, agricultură și domenii; *Barbu Delavrancea*, lucrări publice; *Dumitru Ne-nișescu*, comerț și industrie; *Mișu Cantacuzino*, justiție.

Programul noului guvern.

La clubul conservator, dl *P. Carp*, șeful partidului și prim-ministru, a făcut următoarele declarațiuni, cu privire la cele ce are de gând să facă pentru țară:

Noi, conservatorii ne-am ocupat în totdeauna de clasele de jos cari formează temelia statului.

Pentru meseriași vom schimba în așa fel legea, ca să asigurăm și pe meseriași lucrători și pe patroni.

Vom lua măsuri, ca administrațiile să nu fie asupritoare pentru meseriași.

Vom asigura pre muncitori contra nerozocirilor și ne vom sili să-i asigurăm și pentru bătrânețe.

Înainteșii nostri (liberali) ne-au lăsat o situație financiară bună, mulțumită căreia putem să venim în ajutorul meseriașilor.

Pentru țărani vom căuta să sporim proprietatea mijlocie, prin împărțirea proprietăților de mână moartă (ale băncilor și spitalelor).

Eu am luat de mult măsuri pentru crearea proprietății mijlocii, dar urmașii mei au schimbat legea.

Am credința că dacă la 1907 erau mai mulți țărani cu proprietate, nu se făcea marea turburare.

Vom lua măsuri ca în viitor Casa Rurală să-și facă datoria și să dea țăranilor spre cultivare toate moșiile ce le cumpără, iar nu să le exploateze ea.

Tot pentru țărani vom veni cu un proiect de lege prin care voiu șterge impozitul funciar (darea de pământ) pentru proprietățile mai mici de șase hectare (10 jugere).

Știm că scumpirea traiului apasă pe mulți. De aceea vom lua măsuri ca prin schimbarea tarifului vamal și a tarifelor de cai ferate să ieșim mijloacele de trai.

Acestea credem că formează un program de muncă îndestulător pentru un guvern de trei-patru ani, căci guvernele nu sunt nemuritoare.

Sporindu-se veniturile cetățenilor, vor spori și ale statului și de aceea ministerul domeniilor va avea o altă organizare.

Ministerul lucrărilor publice va avea să se ocupe de sporirea liniilor de cale ferată și a șoselelor (drumuri împetrite).

Vin acum la o parte scumpă inimei mele.

Vom face reforma administrativă, așa ca administrația să fie a țării, nu o armă de luptă a partidelor.

Acestea toate pot fi îndestulătoare pentru a asigura liniștea înătru.

Pentru a fi feriți de atacurile ce ne pot veni din afară, vom întări astfel armata ca prin puterea și vitejia ei să fim la adăpost sigur.

Ce scriu alte gazete?

„Neue Freie Presse“ (Viena), vorbind de noul guvern Carp, zice:

„Austro-Ungaria are motive deosebite de a-l saluta, căci a fost totdeauna partizan al legăturilor de strânsă prietenie cu monarhia. În timpul șederei sale la Viena, în Noembrie 1910, dl Carp a declarat unui redactor al ziarului „Neue Freie Presse“ următoarele: „Este sigur că ne-am afla alături de Tripla-Alianță în cazul unei complicațiuni internaționale, în care și România ar fi angajată, căci interesele României merg alături cu interesele Triplei-Alianțe“. Dl Carpește nașul unei apropieri sincere a României de Tripla-Alianță în general și de monarhia dualistă în special. D-sa a avut din toate timpurile ca țintă să susțină buna reputațiune a României ca Stat civilizat. Dl Carp, cunoscând nevoile timpului, dorește să înceapă pentru patria sa o eră, în care ea să aibă chemarea să iee parte la sarcinile civilizațiunii.“ (A. R.)

„Seara“ (București) Luptătorii naționalităților sunt mult mai numeroși în pușcării (temnițe) ca în pomposul palat al parlamentului din Pesta. Trei milioane și jumătate de Români au dreptul să fie reprezentați în parlament abia prin cinci deputați, aleși ca prin minune și aceștia. Însă acelaș popor puternic și pașnic are datoria să-și trimită an de an, ba chiar lună de lună, reprezentanții săi în pușcăriile ungurești. Aici nu se pot rosti discursuri energice, nu se poate „conspira“ împotriva pretinsului stat național maghiar. Aici se găsește pâine uscată și pentru flămânzii de „Valahi“, cari hrănesc din munca lor atâția mari și mici satrapi ungurești!...

Așa socot șovinistii maghiari, dar se înșală amar. Dacă există vre-o instituție, care să primejduiească siguranța și liniștea statului ungar, apoi numai pușcăriile politice din Ungaria îndeplinesc acest rol odios. Acolo, în beznă și suferință, sufletele românești se oțelise și mai mult, adunând tot amarul, care nu se uită nici odată. Cine dintre Români a făcut pușcăriia maghiară, s'a putut stănge de veoi, precum s'au stâns unii dintre luptătorii de dincolo, dar nu s'a pomenit unul, care să nu prindă curaj, știind bine, că locul său din pușcărie i-se păstrează.

Da, există și agitatori și conspiratori politici în Ungaria. Aceștia sunt toți politicienii oficiali, toți procurorii și judecătorii, cari deschid porțile temnițelor pentru bravii fii ai popoarelor nemaghiare din Ungaria.

„Conservatorul“ (București). Declarațiile pe cari le-ar fi făcut moștenitorul tronului față de primul ministru al Ungariei cu privire la politica Kossuthiștilor, a stricat toate socotelile șovinistilor maghiari. Privitor la ridicarea prestigiului (cinstei și valorii) militar al monarhiei prin sporuri însemnate la creditele militare, presa șovinistă maghiară găsește, că acel prestigiu se poate ridica și prin acordarea de concesiuni poporului maghiar pe terenul organizării armatei, dând a înțelege, că armata din Ungaria trebuie maghiarizată.

Supărările maghiarilor se înțeleg ușor. Politica de deschilinire a independențelor de sub conducerea lui Kossuth și Iusth a dat faliment; Maghiarii nu mai pot spera vre-odată să-și mai realizeze idealul lor național. Presti-

*) O gazetă foarte răspândită, care e în slujba Jidanilor bogati și a guvernului unguresc.

**) Gazeta partidului conservator.

**) Gazeta partidului conservator, care e acum la putere în România.

giul monarhiei nu îngăduie decât unirea tuturor țărilor de sub coroana habsburgică într'un tot armonios, dând liberă dezvoltare tuturor popoarelor din imperiu.

Știri politice din străinătate.

Germania și Rusia. În gazetele franțuzești se scrie, că împăratul Germaniei a înduplecat pe Țarul Rusiei să nu mai țină pe Isvolsky ca ministru de externe al Rusiei. Isvolsky e cunoscut ca un mare dușman al Triplei-Alianțe, mai ales al Austriei. De aceea a încercat să oprească anexarea (alipirea) Bosniei și Herțegovinei la Austro-Ungaria, cu toate că cu câțiva ani mai înainte Isvolsky nu era potrivnic acestei anexări. Se mai spune, că ministerul rusesc ar fi vestit celui francez și englez, că Rusia nu va sprijini nici Franța, nici Anglia, dacă acestea vor vrea să înceapă ceva contra Germaniei.

Vestea aceasta e bună și pentru noi, și iată pentru ce: până când țările cele mari (Rusia, Austro-Ungaria, Germania, Franța, Italia și Anglia) se vor împedeca unele pe altele de-a începe războiu, e nădejde de pace. Și oamenilor le trebuie pace, căci războiul prăpădește nu numai averi, dar mai ales oameni, și încă tot pe de cei mai tineri și mai sănătoși.

Portugalia. În republica asta nouă au fost câteva scandaluri. Republicanii, cari mai de mult se plâneau, că ei sunt asupriți de monarhiști (de cei-ce vor să aibă domnitor, rege sau împărat), acum, că au ajuns ei la putere, încep să asuprească ei pe monarhiști. Dăunăzi au năvălit asupra redacțiilor și tipografiilor dela trei gazete monarhiste și au dărâmat și pustiit toate ca niște Tătari. E trist, că au uitat vorba Mântuitorului: Ce ție nu-ți place, altuia nu face!

În țara aceasta unde o parte a poporului și-a alungat pe rege, sunt mari nerânduieli. Lucrătorii și funcționarii dela căile ferate s'au pus în grevă, cerând înmulțirea lefurilor. Nici un tren nu mai circulă prin Portugalia, afară de aceea firele de telegraf sunt tăiate. Numai prin scrisori se mai află câte ceva din cele-ce se petrec acolo. După știri mai nouă, s'au răsvrătit chiar și soldați, cerând și ei plată mai mare. Aceasta e mare rușine, căci soldații nu sunt oameni cu plată ci apărătorii țărilor.

Turcia. Guvernul sârbesc din Belgrad a primit dela consulii săi din Turcia știri, cari prevestesc o primăvară furtunoasă în Peninsula-Balcenică. După știrile acestea, bandele — acum de tâlhări — bulgărești și grecești, s'au înțeles de-a binele, ca să atace împreună satele turcești, să prade și să omoare. Nu vor rămânea cruțați nici românii naționaliști, cari țin cu Turcii, căci aceștia îi ajută să scape de jugul grecesc. Sârbii și Albanezii din Macedonia, temându-se de întărirea Grecilor și Bulgarilor, vor forma și ei bande, cari vor ataca satele bulgărești și grecomane (ale Românilor, Sârbilor, Bulgarilor și albanezilor, cari țin cu Grecii). În felul acesta ne putem aștepta iară la măceluri, cari vor costa sânge mai mult creștinesc. Guvernul turcesc, care acum e tare și nu mai suferă cu una cu două rușinea bandelor, încă va tăia și spânzura, tot printre creștini.

Albanezii sunt pe cale de răzvrătire. Ministrul de războiu a chemat sub drapel (la serviciul militar) pe toți Albanezii recrutați (asentați), dar nici unul nu s'a prezentat până acum. Foarte mulți au fugit în Munte-negru.

Sfințire de școală.

Cața, 30 Decembrie v. 1910.

Sărbătoarea Crăciunului a fost pentru noi o zi de îndoit praznic. Pe lângă bucuria Nașterii Domnului, am avut bucuria să ne învrednicim și de sfințirea școlii noastre, o clădire, decât care mai frumoasă cu greu se vor găsi multe în Ardealul nostru.

Ridicarea acestui local pentru luminarea creștinească și națională a sufletelor noastre, avem să o mulțămim mai ales vrednicilor Oățeni, cari trăiesc în România, între cari trebuie amintit cu mare laudă frații Mircea, proprietarii vestitei berării „Carul cu bere” din București, și profesorul universitar din Iași, dl Dr. Ioan Ursu.

La serbarea sfințirii a fost trimis de Înalt Prea Sfințitul Mitropolit din Sibiu dl L. Triteanu, asesor consistorial. Din Brașov a venit dl G. Dima, marele nostru măiestru cu corul bisericeii Sfântului Nicolaie de acolo. Din România încă am avut oaspeți, pe d-nii Marin Dumitrescu, directorul liceului „Gheorghe Lazar” din București, dl Dr. Munteanu Murgoci, profesor la școala de poduri și șosele (de ingineri) din București și fruntea tuturor, poetul neamului nostru, nemuritorul George Coșbuc.

Slujba bisericească au îndeplinit-o cinci preoți și un diacon, în frunte cu trimisul Înalt Prea Sfințitului. Răspunsurile le-a dat corul de sub conducerea d-lui Dima. La sfârșit, dl Triteanu ținu o cuvântare, în care arată în-sămănătatea cea mare a bisericeii și a școlii naționale și laudând pe cei ce au contribuit să facă „minunea” aceasta, sfătuiește poporul să o ferească de vânturile dușmane.

S'a făcut apoi în curtea școlii sfințirea apei. Aici se citește o scrisoare a Înalt Prea Sfințitului Sale mitropolitului, care laudă pe parochieni pentru jertfele aduse pentru cultura națională românească și le împărtășește binecuvântarea sa arhierescă.

După sf, liturghie și după sfințirea apei, la cari au luat parte și preotul săsesc din loc, dl Binder, precum și consiliul comunal în frunte cu primarul și notarul, amândoi sași, s'au pus cu toți la masă. În cursul prânzului, oaspeții au fost înveseliți cu cântecele fetelor de pe galerie, cântări de ale oaspeților din Brașov, și cântecele orchestrei țărănești.

S'au ținut și o mulțime de toaste pentru bravul popor din Cața, pentru oaspeți, pentru mai marii noștri, pentru binefăcători ș. a. A vorbit și pastorul Binder, laudând râvna pentru înaintare a Românilor.

Sărbarea aceasta a fost și serbarea iubirii noastre G. Coșbuc. Măiestrul Dima a rostit câteva cuvinte însuflețite despre acest „diamant al neamului nostru”, ale cărui lucrări vor rămânea până când va mai răsună limba românească. „Un vifor de aplauze a fost răspunsul mesenilor. Aici, în mijlocul țaranilor, a putut vedea dl Coșbuc, cine îl iubește. Nu Bucureștii cei domnești îi pot înțelege sufletul lui, el, care a înțeles sufletul nostru al țaranilor....

Unde se arăta, era aclamat, bărbați, femei, bătrâni, tineri, toți se îmbulziau să-l vadă de aproape pe cel ce i-a pictat așa de minunat, încât nu se va găsi nici odată pictor mai măiestru, care să prindă pe pânză sau hârtie pe Român așa cum este el. Cântecele fetelor erau numai cu vorbe din poeziile lui. Domnule Coșbuc! Mai lasă Bucureștii ăia cu suflete pustii și vino mai des pe la noi! Dar nu te opri prin orașe numai, ci vino la noi la țară, la țară românească, care-ți înviează sufletul, ca să se învieze și sufletele noastre.

Planul clădirii școlii a fost făcut de dl inginer Hârjeu din București, ear însuși clădirea au făcut-o firma Dușoiu și Leucă din Brașov. Școala are mai întâiu două sale mari de învățământ și încăperi laterale. Este apoi locuința învățătorului și o sală mare pentru petreceri și conferințe populare. Cele două părți sunt împreunate printr'un coridor (gang) frumos, lucrat cum sunt coridoarele din mănăstirile din România. Toată clădirea a costat preste cincizeci mii de coroane.

S'a făcut un lucru frumos și noi suntem mândri de el, pentru-că fiii comunei noastre l-au făcut. Românilor.

Din Basarabia.

Arare ori putem da și câte o știre mai bună dela frații din Basarabia, cari își zic Moldoveni până în ziua de astăzi, căci din timpul Moldovei bătrâne au fost ruși. Când se pornise mișcarea de libertate din Rusia, sufletele române de pretutindeni se veseliau cu nădejdea, că în sfârșit se vor ivi și zorile deșteptării naționale la Românii noștri Moldoveni. Incepură să apară gazete românești, să se tipărească cărți de rugăciuni, cari deși îmbrăcate în haina urâtelor litere rusești, dar totuși cuvântau românește. A început însă să sufle din nou vântul ghețos al asupririi rusești, în Basarabia fu numit adecă un mitropolit rus, care urește din suflet tot ce e românesc, gazetele au încetat, bărbații naționaliști din slujbele bisericești au fost trimiși în fundul Rusiei, ca să nu mai poată propovădui graiul românesc. E acelaș sistem urmărit de Unguri, cari trimit pe funcționarii români pe pusteale sălbatice ale Ungariei, ear nouă ne trimit pe cap stârpituri, cum au fost inspectorul Szabó dela Făgăraș și alte bazaconii de felul acesta.

Cu toată negura aceasta, care s'a lăsat din nou preste Moldoveni, sufletul românesc n'a adormit încă. Nu de mult a apărut o lucrare intitulată *Carte moldovenească. Așezată de C. V. Popesco. Kijinev 1910.* — 208 pagini, 50 copeici (vre-o coroană și 80 de bani). E vorba de o carte de citire pentru popor, cuprinzând mai ales bucăți instructive: poezii și fabule, ear la sfârșit glume. Bucățile sunt alese foarte bine, fiind mai toate de scriitorii noștri cunoscuți.

Dorim din tot sufletul, ca lucrarea aceasta să fie urmată de cât mai multe altele, pentru-ca să vedem odată și pe „Moldovenii” din Basarabia cuprinși de cultura națională românească, cel puțin atâta, cât suntem noi Românii din Transilvania și Ungaria.

Ca să se vadă greutatea, cu cari a avut de luptat autorul, precum și scopul urmărit de el, lăsam să urmeze și prefața autorului: „Câteva cuvinte despre *Cartea moldovenească*”.

„Mărturisesc, că nu fără de sială m'am apucat de o așa serioasă ocupație, cum este, fără îndoială, a scoate o carte moldovenească în Basarabia. Aicea, afară de aceea că limba nu e cunoscută de autoritățile țării, încă mai ești silit să nu prea bagi în samă nu numai greutatea tehnice, cum de exemplu lipsa tipografiilor speciale, librăriilor și altele, cari se înțelege scumpesc și cartea, dar încă mai greu e de adunat și de potrivit materialul, cum din partea limbii, așa și din partea întreținerii.”)

*) În Rusia nu se poate tipări nici o carte, până ce n'a citit cenzorul manuscrisul — adecă lucrarea scrisă cu mâna. El poate șterge ce vrea, ear de cutează să tipărească cineva din cele șterse, înfundă temniță. Cel puțin acolo nu e minciună ca la noi în Ungaria, unde zic, că e libertate și dacă te plângi în gazetă sau arăți crimele, ce le fac slujile guvernului, te vâră în temniță.

„Dar cine știe viața Moldoveanului basarabean, știe și aceea, că *Moldoveanul nu citește cărți*. Cărțile rusești nu le citește, pentru-că nu le înțelege, acele moldovenești pentru-că nu le are.

„Astfel, după-ce copiii Moldovenilor ies din școală, cum și părinții lor, în toată viața nu iau cartea în mână.

„Cu toate că ar fi bine să știe Moldovenii limba și cartea rusească,*) totuși realitatea nu o poți ascunde. Dacă Moldoveanul nu se poate folosi de cartea rusească, apoi se'nțelege, că trebuie să-i dăm carte, cum zice el: „moldovenească”, care dacă nu e așa bine așezată și în limbă mai puțin bogată,**) tot e mai deslușită și de aceea mai folositoare.

„Numai această conștiință ne-a silit să ne hotărâm a scoate cartea de față.

„De aceea sperăm, că cititorii având în vedere și împrejurările, cari au însoțit ieșirea acestei cărți la lumină, ne vor ierta defecturile iminente”.

O statistică săsească.

În zilele din urmă ale anului abia trecut, s'au trimis bărbaților de încredere sași din toate orașele și satele din acea parte a Transilvaniei, unde erau mai de mult scaune și județe săsești, coale cu întrebări privitoare la viața economică a tuturor locuitorilor. Întrebările sunt foarte amănunțite și au în vedere următoarele: populațiunea, proprietatea de pământ, aranzile, casele de locuit și nemestiile (clădiri economice), lucrători, datorii, economii, asigurări, biserica și școala, comuna politică, dările de tot felul, economia. Două din cele mai puternice asociațiuni săsești, asociațiunea societăților de agricultură și cea a societăților Raiffeisen, sprijinesc cu bani facerea acestei statistici. După cum ne spune gazeta cea mai maresăsească, „Siebenbürgisch-Deutsches Tageblatt” din Sibiu, scopul acestei statistici e următorul: să-și creieze o temelie tare pentru lucrarea viitoare a societăților și reuniunilor lor. De aceea e de cea mai mare importanță, zice aceeași gazetă, ca să se știe bine și starea economică a naționalităților — e vorba de Români, căci de Maghiari n'au parte norocoșii de Sași —, cari locuiesc împreună cu Sașii.

Cu facerea statisticii sunt însărcinați preoții, învățătorii și notarii sași. Aceștia — suntem siguri și noi — vor da o lucrare vrednică de în-sămănătatea ei, căci preoții, învățătorii și notarii sași s'au dovedit totdeauna de stâlpi puternici ai luptei mai ales economice.

În legătură cu cele de sus ne aducem aminte de ceva. Cu mulți ani în urmă, dl Romul Simu dela „Asociațiune”, lucrase un program întreg pentru facerea unei statistici economice. Să fi avut și acel program soartea multor altor proiecte de-ale noastre, cari să votează cu unanimitate, apoi se îngroapă în arhivă? Concetățenii Sași ne ușurează munca: după-ce își vor fi terminat ei statistica lor, care ne cuprinde și pe Românii dintre ei, nu mai avem tocmai așa mult de lucru. Și o temelie ni-ar trebui și nouă pentru a putea ajunge la o biruință economică, fără de care e grea și cea culturală, și cea politică.

*) Asta o zice, ca să îmblânzească pe cenzor.

**) Limba românească e cu mult mai bogată și mai frumoasă, decât toate celelalte limbi, numai n'o cunoaștem încă bine. Asta se va vedea, când se va fi tipărit de Academia Română din București „Dicționarul limbii române”, pe care-l lucrează ardeleanul Sextil Pușcariu.

Necuratul?

Ziarele unguorești publică următoarele despre o fetiță română, care, se zice, ar fi stăpânită de puteri ascunse.

În noaptea Anului nou nemțese familia judecătorului de ocol din Baia de Criș, pe când poftea oaspeților an nou fericit, auziră decodată lovituri puternice în pereți și ferestre. Loviturile acestea au produs o groază de nedescriș între cei prezenți, cari credeau că sunt atacați de vre-o bandă de tâlhari. Liniștindu-se încetul cu încetul spiritele, și prinzând curaj, bărbații înarmându-se, au ieșit în curte, să vadă ce s'a întâmplat.

Mare le-a fost mirarea și spaima, văzând pietrele lovindu-se singure de pereții casei, apoi coceni de porumb, bucăți de lemne și alte lucruri mai ușoare sburând spre ferestre. Au căutat în zadar făptuitorii, dar n'au dat de nimeni. Petrele veneau într'una. Întorcându-se în casă — altă nenorocire. Servitoarea, o româncă de vre-o 16 ani, leșinase, iar doamnele nu o puteau trezi. După vreme îndelungă fata și-a venit în fire, și a început să plângă cu hohote. Ceilalți o priveau tăcuți și nu-i puteau înțelege plânsul. Într'un târziu se mai linișți și putu să vorbească. Spuse, că ea este cauza aruncăturilor de pietre, fiind stăpânită de nesuratul.

— N'am ce să-i fac! — zicea fata. Dacă stajese într'un loc o lună, mai mult nu pot sloji. În ziua a 31-a mă lovește pietri, coceni și bucăți de lemn. Nu știu de ce. Scapă-mă, domnule, că de nu mor.

Judecătorul n'a crezut spusele fetei. A doua zi, însă, povestind și altora întâmplarea din seara anului nou, a aflat și alte lucruri interesante referitoare la servitoarea lui.

Conducătorul cărților funduare a istorisit și el un caz asemenea, întâmplat tot cu aceeași fată, care fusese cu o lună înainte servitoare la dânsul. Pe la sfârșitul lunii Noemvrie fata a fost jocul acelorasi puteri ascunse. A văzut cum se ridică pietre și zboară în spre ea, lovindu-o cu putere. Iar fata plângea și se ruga într'una să o vindece. Conducătorul crezând că fata este atinsă de vre-o boală la minte i-a dat drumul.

Vorbele acestea au stârnit tot interesul pentru servitoare. Au telefonat în satul natal al fetei, în Lunca, de unde s'a răspuns, că fata și acasă atrăgea diferite lucruri, și din pricina aceasta a părăsit satul.

Intrebată fata a mai răspuns următoarele:

— În vară pe când pășteam oile tatălui meu, un cocian de porumb a sburat în spre mine. M'am uitat jur înprejur, dar n'am văzut pe nimeni care l-ar fi putut asvârli. După cocian au început a se lovi de mine și piertrile. M'am inspăimântat și am luat-o la fugă. Pe unde mergeam crengile de arbori se aplecau. Am început să plâng și fugeam nebună. Pe uliți de mă întâlneam cu oameni, li vedeam cum își fac cruce, ca de necuratul. Ostenită am ajuns acasă și am căzut sub un frăgar. De atunci nu mai am liniște. Tot în ziua a 31-a mă stăpânesc aceste puteri. Toți cred că sunt nebună.

Mărturisirea fetei a îndemnat pe vre o câțiva să cerceteze mai de aproape acest lucru.

Aproape toți s'au convins de adevărul lui. Numai judecătorul crede, că este vre-o giună la mijloc, sau e fapta unor oameni fără inimă. Despre cazul acesta a fost înștiințată momentan jandarmeria, care însoțită de medicii cercului supraveghează pe tânăra copilă, ba e vorba să o ducă la Pesta, ca s'o cerceteze.

Literatură și știință

Bancă nouă.

*Toți au vestit în gazete
Bancă nouă, de-au făcut.
Numai noi, modești din fire,
Noi, mai bine am tăcut.*

*Așteptat-am noi ca banca
Să ne-o laude prin foi,
Dar văzând, că nu vrea nime,
Hai, să ne-o laudăm noi.*

*Noua bancă e chemată,
A veni într'ajutor
Și-a scăpa de sărăcia
Sufletească pe popor.*

*Camăta este eschisă,
Nu luăm nici un filer;
La noi e egalitate,
Fie domn, fie ziler.*

*Banca noastră nu i pe acți,
Ascultați, de-aveți urechi!
— Am făcut-o, căci școlarii
Nu 'ncăpeau în cele vechi.*

Petru O. Orlășanu.

Vârsta omului.

După ce Dumnezeu făcu lumea cu toate ale ei, că doar nu-i lucru ușor să faci atâtea și atâtea din nimic, Ziditorul începu a chema înaintea sfintei sale fețe, toate vietățile pământului și a le hotări cât au de trăit în lume și cam ce rost au să aibă în ea.

Începu cu omul.

— Tu, omule, care ești făptura cea mai aleasă a mâinilor mele, ai să stăpânești lumea, ai să fii fericit și după moarte, dacă vei lucra numai de bine te voi face părtaș alături de mine, tuturor bunătăților cerești; tu ai să trăiești 30 de ani.

Omul văzându-se așa de cinstit de ziditor i-se păru puțină vârsta aceasta, rămase scârbit în gândul său și tăcu.

Iacă vine la rând măgarul.

— Tu, porunci Dumnezeu, ai să fii răsul copiilor, ai să ai urechi lungi, cap mare și minte proastă, ai să mânânci rău și ai să duci în spate cele mai grele poveri.

Oamenii au să te bată când vei fi îndărătnic, hulit ai să fii de toți, totuș vei trăi 50 de ani.

— Dacă am să trag așa canon Doamne, mi-i prea mult de trăit 50 de ani; lasă-mă cu 30 că mi-e de ajuns.

— Doamne, se rugă omul, dă-mi mi-e ce prisosește măgarului. Ziditorul ascultă ruga omului și-i dăruie cei 20 de ani, de care se lăpădase măgarul; dar pentru lăcomia lui îl potrive el cum știu în dumnezeasa sa chibzuință.

Veni rândul cânelui.

— Tu ai să păzești casa omului de hoți și turmele lui de lupi. Vei șede în frig și în ploaie; ai să fii cel mai credincios dobitoac omului, te vei hrăni rău, vei roade oase și vei mânca hoituri și ai să trăiești 40 de ani.

— Bunule, zise cânele, mi-e de ajuns mie numai 20 de ani.

Omul, care era și el pe acolo, curios să vadă cât are să-i dea de trăit cânelui, ceru lui Dumnezeu să-i dăruiască tot lui restul de ani dela câne. Dumnezeu nu se împotrivi și-i dăruie încă 20 de ani; avea dar de trăit omul nostru 70 de ani.

După ce rândui și vârsta celorlalte dobitoace și fiare, iacă mai la urmă și maimuța.

— Tu ai să trăiești prin pustiri, ai să te hrănești cu roadele copacilor din pădure, ai să te acăți de crăcile pomilor, ai să-ți fie dușmani toate dobitoacele, ai să dormi prin scorburile copacilor și ai să te cerci să faci ce lucrează omul; el are să te prindă și are să te dea copiilor să se joace cu tine și ei au să te batjocurească, ai să aduci puțin cu omul și ai să trăiești 60 de ani.

— Vai Doamne! mi-e de ajuns 30 de ani!

Omul care era și el pe acolo, să miră de nechibzuiala lui Dumnezeu. Cum? dobitoacelor, care nu puteau fi fericite ca el le dădu să trăiască așa de mult, și lui numai de 30 de ani! Ceru dela Dumnezeu să-i dea lui restul de ani până la 60 ce-i dăduse maimuței.

— Ai tăi să fie și aceștia, dar să ai parte din rostul dobitoacelor de la care ai cerut partea lor de vârstă, și se făcu nevăzut.

Și de atunci a rămas că omul e adevărat om, până la 30 ani. De la această vârstă îl înconjoară copiii și nevoile de luptă și muncă ca un măgar până în 50 de ani. De aici încolo, până la 70 de ani, find greoi, trudit și istovit de muncă, șade mai mult pe lângă casă, de o păzește ca și un câine credincios, care păzește casa stăpânului, ne mai putând munci și uitând ce a știut. De la 70 de ani înainte se joacă cu copiii, le face păpuși, se plimbă cu ei, suferă obrăznicile lor și ajunge până la suta de ani drept în mintea maimuței.

Auzită de la Const. Alex. Mitocaru, din Bogdănești, care era de 87 ani. — Suceava.

Zorleni-Tudov.

M. Lupescu.

Vasile Stroiescu

Marele binefăcător al Românilor.

Un nou dar de 2000 coroane pentru Români
cei arși în Râșnor și Băiești.

Nu credem să mai fie azi pe nicăiera Român cu cât de puțină carte, care să nu fi cetit de numele lui *Vasile Stroiescu*. Acest om a dovedit o inimă nespuse de bună pentru mult încercatul nostru popor din această țară.

De 11 luni de zile încoace acest mare bărbat a dăruit pentru diferite scopuri de binefacere suma de vr'o 700 mii coroane. Nu trece săptămână în care să nu auzim, că Stroiescu a dăruit colo atâta sau atâta.

Cel mai din urmă dar al marelui Stroiescu este suma de 2000 coroane, pe care a trimis-o pentru nenorocții arși de foc în comunele *Râșnor și Băiești* lângă Hațeg.

(Daspore acest mare foc am scris și noi în numărul trecut al foii. Un foc așa grozav rar s'a mai întâmplat. Au ars 1200 de case și alte zidiri. Focul a izbușit în Răușer, dar mânat de vânt a ajuns până în Băiești. Pa-gubele fac preste 300 de mii de coroane. Vre-o 3000 de suflete au rămas acum, pe iarnă, fără adăpost.)

Ce inimă bună și milostivă are vrednicul nostru Stroiescu să vede și de acolo, că în momentul ce el a aflat din gazete despre acest foc groznic, numai decât a trimis prin in-institutul „Albina” din Sibiu 2000 coroane pentru acești nenorociți.

Samele cele mari, de sute de mii co-roane, le-a dat Stroiescu pentru ajutorarea școalelor. Despre aceste am scris de mai multe ori atât în „Foia Poporului” cât și în „Călin-darul Poporului”, unde încă am pus chipul marelui binefăcător, înșirând toate dăruirile lui, ce le-a făcut neamului nostru.

Dumnezeu să-l țină încă mulți ani fericiți!

Poezii populare.

De pe Cimpie.

Mult mă'ntreabă frunza verde:
De ce fața mi-se pierde?
Eu am spus frunzei verde:
Oă fața mea mi-se pierde,
Nici săpând, nici șuerând,
Numai la năcaș trăgând.

Fata care să iubește
Ziua umblă husărește,
Noaptea doarme iepurește.
Dar eu dacă nu iubesc
La nime nu mă gândesc,
Iar sara mă odihnesc.

Săraci unguoaicele
Negre-s ca țigancele,
Mărante-s ca curcile
Și să 'ntorc sara pe lună
Ca nește gheme de lână.

Vai săracul dorul badii
De l'aș putea răsădi,
Cu mare drag l'aș plivi.
De l'aș putea sămăna
Cu ce drag l'aș secera.
Și l'aș face steag în prag,
De l'aș imblăți cu drag.
Ba l'aș măcina mărunț
La morișcă de argint.
Ba l'aș cerne prin sprâncene
Și l'aș străcura prin gene.
Ba l'aș frământa 'n inele
Și l'aș coace 'n jar de lemne,
Sau l'aș da inimei mele
Să'i mai treacă de durere.

Iubește-mă pușor,
Că de nu mă iubești mor;
Iubește-mă pușor drag,
Că de nu mă iubești zac.

Am o mândră ca o floare,
Să culcă sara cu soare
Și să scoală 'n prânzul mare.
Cum să scoală cată 'n oală,
Ba'te păcatele boală:
De găsește 'n oală mână,
Iar de nu iară să culcă.

Mâncel focul urâtul,
Cum o cernit pământul;
Ba m'o cernit și pe mine,
De nu trebuiesc la nime.

Cele zece porunci ale Românului.

Un Român verde, care trăiește în America, publică următoarele porunci pe cari trebuie să le țină Românul: 1) Tot Românul să se fe-rească de procese, mai bine să se împace cu dușmanul lui; dacă totuși e silit să poarte proces, să-și ia avocat român. 2) Tot Ro-mânul să învețe a ceti și serie, căci altcum este perdit în lumea aceasta. 3) Tot plu-garul, care are mai mult de un fiior, pe unul să-l facă tot plugar, pe ceilalți să-i dea la meserii sau comerț, ca să umplem și orașele de Români. 4) În toată casa româ-nească să fie o gazetă românească. 5) În toată comuna să se înființeze coruri naționale, căci mai frumoasă podocăbă ca un cor românesc nu poate avea satul. 6) Invățătorii români să țină în toată Dumineca prelegeri și sfaturi de-spre economie, pomărit, stupărit, despre legi și despre meserii și comerț. 7) Imprumuturi de bani să se facă numai la băncile româ-nești, în toate comunele să înființeze Românii tot felul de tovărășii pentru ajutorarea lor, căci Dumnezeu numai atunci ajută, dacă și omul se ajută. 8) Înainte de toate, Românul să nu calce în bolta străinului, care ne este duj-man de moarte, ci dacă nu e prăvălie în sat să facă o tovărășie pentru prăvălie. 9) Să se facă pentru tot neamul românesc un port na-țional uniform, care să nu fie scump, dar să fie frumos și practic (potrivit la purtare și la lucru). 10) Românul să-și iubească *sfânta biserică* și numai *școala națională românească*.

Vorbe adânci.

Cine n'a gustat amarul, nu știe ce e zăharul.

Pe pleșuv nu-i greu a-l tunde.
Nu da băta în mâna prostului.
Râsul te râde și batjocura te batjocorește.
»Ioan Creangă» — Moldova.

Glume și snoave.

Calul Țiganului.

— Culesă din gura poporului. —

Măi Rumâne! da cum să fac să am și eu un cal așa de iute ca al tău, zicea un Țigan într-o zi unui țăran.

— Păi de, mă Țigane, dacă 'vrei să ai cal ca al meu, uite cum trebuie să faci: ia un bostan de cel mai mare, și du-te în vârful dealului pe care îl vezi colo și pune-te cu burta pe el și clocește timp de trei luni și o să vezi ce cal o să iasă că n'o să-l poți în-căleca.

Țiganul auzind acest sfat, mulțumi Ro-mânului și plecă să caute un bostan mare, pe care îl găsi în curtea unui vecin, de unde îl șterpeli cât ai clipi din ochi.

A doua zi de dimineață, se duse pe deal și începu să clocească.

Trecu o zi, trecură două, Țiganul făcea spume la gură de atâta cloceală; a treia zi însă nu mai putu să rabde, îl dureau pân-te-cele, se souă năcăjit și bostanul alunecă la vale, unde se lovi de un tufiș și se făcu bu-căți.

Un biet epure, care ședea ascuns aici, se sperie și o luă la fugă. Țiganul văzând cum fuge epurele, a crezut că este mânzul eșit din bostan și scărpinându-se după cap zice: haoliu mânca-te-aș numai trei zile te elocii și huite ce foc de cal a eșit, dar să-l fi elocit trei luni, zău că nu mai puteam să-l încalec, mă trântea și oasele mi-le rupea. Bine că m'a păzit Dumnezeu.

Tion.

Jozsi în furate

— Anecdodă. —

Iozsi băcsi, om de treabă,
Să duse 'n curte domnească,
Să se bage, cum fac alții,
Ca de cocic să slujească.

Și se bagă, ia arvună,
Oa ori-care alt argat.
Și-apoi merge și bea bine
Adălmașu căpătat.

Cum bea însă mi să 'mbată,
Și-apoi așa mort de beat
Mi-se ia și mi-să duce
Și să pune pe furat.

Cum să duce, cum îmi fură,
Dă de veste-un-om bogat
Și 'njurând dumnezeirea
La fugă mi l'o luat...

— Stăi în loc, îmi zice gazda.

— Ba nu, — zise Jozsi 'n fugă, —

Făr' mai bine stăi tu 'n loc,

Oăci pe tin' nu te alungă.

Bistrița.

Teodor A. Bogdan.

SFATURI

Sfaturi pentru gângavi (bălbăiți).

1. Vorbește încet, liniștit și lămurit.
2. Gândește-te întâiu la tot ce vrei să zici. Nu te grăbi.
3. Nu vorbi nici prea tare, nici prea încet.
4. Să stai liniștit, să nu faci mișcări când vorbești.
5. Înainte de-a vorbi, trage aier în plămâni, ținând gura deschisă.
6. Nu da afară aierul din plămâni, când vorbești.
7. Rostește lămurit vocalele (a, e, i, o, u, ă, î), când vorbești. Când zici *a* deschide gura mare, când zici *o* rotunzește gura, la *u* ascute buzele, la *e* lărgește gura, la *i* lărgește-o și mai tare.
8. Apasă pe vocale, nu pe consonante.
9. Incepe vocala cu o voce ceva mai groasă.
10. Întinde puțin prima silabă, cântând a lega de dânsa celelalte silabe și celelalte cuvinte, ca și cum toate cuvintele din propoziție (zicere) ar forma un singur cuvânt.

„Săndăta”

Ceaiu (teiu) de foi de viță contra incuierii.

Cine suferă de constipație (incuieră) să cerce, când se poate, cu următorul ceaiu: ia 3—4 foi de viță, le spală cu apă rece ca să nu rămână prav sau insecte pe ele, apoi toarnă preste ele o ceașcă cu apă în clocote. Lasă să tragă vr'o zece minute, strecoară ceaiul și-l bea căldicel înainte de culcare. Ceaiul are un gust foarte plăcut.

Spargerea unui buboiu.

Faceți o cocă din făină și miere, încălziți-o și întindeți-o pe o pânză; puneți apoi pânza unsă pe partea dureroasă. Durerea și svănoneala încetează și buba coace și sparge mai repede.

După mâncări grase.

Feriți-vă a bea apă rece după mâncări grase, căci atunci grăsimea se desparte în stomac de celelalte mâncări și plutește pe de-supra, producând arsură și dureri de stomac.

Lupta sângeroasă din zilele trecute între poliția și anarhiștii din Londra.

Sunt o seamă de oameni nemulțumiți cu roșul lumii de acum. Neavând ce pune în loc, cred că e destul să prăpădească deocamdată totul cu bombe și dinamită. Anarhiștii de acestia sunt mai ales între Ruși, cari sunt spăzați cu o cruzime ne mai pomenită de guvernul lor, și între Italienii de mează și Sicilia, din lipsa de cultură. Pretutindeni însă îi urmăresc polițiile și-i alungă, ca niște fiară, mai ales decând au omorât pe împărăteasa noastră Elisabeta, pe regele Italiei Umberto, pe președintele Franciei Sadi-Carnot. Numai Anglia i-a lăsat în pace, dar se și purtau cum se cade acolo. Acum în urmă poliția engleză din Londra a aflat, că anarhiștii au o casă unde se ascund. După multe cercetări au aflat-o, anarhiștii însă n'au vrut să lase poliția să intre în casă, ei au încercat să o alunge împușcând și aruncând bombe. Au sosit mai multe sute de polițiști, precum și mai multă armată. După o bombardare de multe ciasuri, casa s'a aprins, acoperișul s'a prăbușit, tot așa multe ziduri.

În lupta aceasta au fost rănite 26 persoane, între cari 12 polițiști, 1 subofițer, 6 pompieri și 7 privitori. Dintre anarhiști a fost găsit până acum unul Fritze. S'au mai găsit și trei cadavre făcute cărbuni.

Se'nțelege, că guvernul englez va opri d'aici înainte și el așezările anarhiștilor în Anglia, după-ce au dovedit, că nu cinstesc nici pe cel-ce îi găzduiește.

Starea faptelor, ce a provocat această

tatea unei trecute niște hoți au fost aflați de poliție în clipa când spărgeau o prăvălie de aurării în o parte a orașului Londra. Între polițiști și bandiți s'a dat o luptă grozavă, rămânând 5 polițiști morți pe loc, pe când hoții au scăpat cu toții, afară de unul, care din greșeală a fost împușcat de tovarășii lui. Pentru aflarea criminalilor poliția a pus un premiu de 12.000 coroane.

Dar au trecut săptămâni și nimeni nu putea nimic afla asupra criminalilor, până când într-o zi a venit un ovreiu (jidan), care locuia în o parte de hoțul omorât. Acest ovreiu a spus, că el cunoaște pe mort și că unde locuiește.

Mergând poliția la locuința banditului omorât, au aflat lazi mari pline de mașini, revolvere și cartușe, cum și unsori pentru facerea bombelor. Pe de altă parte au aflat o mulțime de scrisori.

Acum poliția era pe urma anarhiștilor. cari văzându-se urmăriți și-au schimbat locuințele în altă parte a orașului, la niște mici industriasi. Dar poliția a fost și aci pe urma lor. Ba un pluton de polițiști a încunjurat casa, unde locuiau anarhiștii. Atunci aceștia au puzat de pe ferestri asupra polițiștilor. Câți-va polițiști au fost răniți ușor, iar comandantului lor i-a pătruns un glonte în piept și l-a dat grămadă. Acesta a fost semnalul de luptă și un subcomisar a alergat la telefon cerând ajutor. În câteva clipe toată garda polițială a sosit la fața locului.

Se prevedea, că anarhiștii sânt hotărâți să lupte cu toată deznădejdea și trebuia lu-

inchise și șapte sute de polițiști înarmați cu revolvere au încunjurat casele, iar la șapte ore de dimineață s'a dat ceaș dintâi salvă ducătoare de moarte.

Casele în cari erau anarhiștii se aflau păzite cu cea mai mare strictețe, și nimeni nu putea să se miște. Peste puțină vreme a sosit o nouă trupă de polițiști înarmați cu carabine și cu porunca ministrului Asquith de a stîrpi cu totul molima anarhiștă. Pe la ceasurile unsprezece vecinii au fost scoși din case și locuințele ocupate de poliție, care nu mai putea suporta în liber focul anarhiștilor.

Dupamiază anarhiștii s'au retras în podul casei și i-au dat foc. Pușcăturile anarhiștilor se răriseră, dar fie-ce glonț picat dela ei intra în carne vie. Strada avea înfățișarea unui adevărat câmp de bătăie, la fie-care pas se zvârcoliau răniții și gemetele lor umpleau văzduhul. Casa în care se retraseră anarhiștii era bombardată complet și cuprinsă de flăcări s'a năruit pe dată. Pompierii cari au sărit să stingă focul a găsit în pod șase cadavre carbonizate. Dar se crede că anarhiștii cei mai mulți s'au furișat în vre-o casă din vecinătate. În decursul nopții au mai găsit două cadavre ale pungășilor. La ceasurile trei lupta a încetat, adevă după o luptă de aproape 24 ore. Chipul nostru ne arată această luptă, ce o poartă poliția, pompierii și armata contra anarhiștilor. Îndeosebi se poate vedea cum armata pușcă contra anarhiștilor, iar pompierii voiesc să străbată pe ferestri în casa lor.

Știrile Săptămîinii.

Sibiu, 20 Ianuarie n.

Boboteaza la Mitropolia din Sibiu. În ziua de „Botezul Domnului” în catedrala din Sibiu a servit sfânta liturghie Înalt Preasfinția Sa Domnul Archiepiscop și Mitropolit *Ioan Mețianu*, însoțit de Cuvioșii Lor Dr. Ilarion Pușcariu, arhimandrit și Dr. Eusebiu Roșca, protosincol și director seminarial, apoi Dr. Vasile Bologa, asesor konzistorial și director la școala „Asociațiunii”, Mateiu Voilean, asesor konzistorial, Dr. Ioan Stroia, protopopul Sibiului, Lazar Tritean, asesor konzistorial, preotul militar Bodea și Dr. Vasile Stan, prof. sem. ca diacon.

În decursul serviciului dumnezeesc Escelența Sa a hirotonit de preot pe tânărul cleric Marcu.

Sfințirea apoi s'a săvârșit de Înalt Preasfinția Sa în catedrală, unde s'a fost adunat un public foarte numeros. La această frumoasă sărbătoare a luat parte și miliția.

Gazete nouă. Începând cu Anul nou apar patru gazete nouă. Una este „*Românul*”, organul oficial al partidului național român, ce apare în fie-care zi la Arad. A doua este „*Poporul Român*”, foaia poporală a partidului național. Aceasta apare la Budapesta. Tot la Budapesta scoate și dl Birăuțiu o gazetă numită „*Foaia Poporul Român*”. La Huedin apare „*Sfatuitorul*”, ca foaie poporală a despărțământului Hida-Huedin al „Asociațiunii”. Numărul poporal al „*Tribunei*” dela Arad continuă cu numele „*Tribuna Poporului*”.

Apariția acestor foi nouă e un semn că publicul român cetește tot mai mult, despre ceea-ce numai bucura ne putem. Ba dacă ar fi niște împrejurări mai prielnice pentru Români, în țara noastră ar trebui să apară peste tot mai multe foi românești.

Dorim tuturor gazetelor surori izbândă în munca pentru luminarea poporului nostru!

Moartea unui binefăcător. *Dr. Grigorie Sârdean*, medic montan erarial în penziune, răposat în 15 Ianuarie n. 1911, a lăsat „Asociațiunii” toată averea sa de aproape 200.000 coroane, cu scopul, ca din a treia parte a venitelor acestei fundațiuni să se dea stipendii studenților români silitori și săraci. În prima linie vor fi considerați tineri din familia fondatorului. Două părți din trei a venitelor se vor capitaliza.

Înmormântarea răposatului Sârdean s'a făcut în 17 Ianuarie n. în cimitirul central din Sibiu. Au servit protopopul Sibiului, dl Dr. Ioan Stroia, însoțit de parohul Octavian Marșan. Răspunsurile melodiilor rituale le-au dat tinerii seminaristi. Asociațiunea a fost reprezentată la înmormântare prin domnii Dr. Vasile Bologa și Dr. Ilie Bsu, membri în comitetul central al „Asociațiunii”. În numele „Asociației” a vorbit frumos la mormânt dl Dr. Bologa, aducând prinosul unui neam întreg pentru marea faptă a adormitului în Domnul.

Grigorie Sârdean s'a născut în Turda la 1844 din părinți plângari. El a studiat gimnaziul în Cluj și medicina în Viena, fiind totdeauna între studenții cei mai buni. Pentru învățarea medicinei a primit și fondatorul Sârdean un stipendiu. Terminându-și studiile și ajuns medic, răposatul și-a propus dela

începutul activității sale, ca să răsplătească națiunii sale, favorurile de cari a fost împărțit el ca student. Pentru acest scop a muncit viața sa întreagă, în tăcere și fără întrerupere. Binefăcătorul Sârdean a fost mai întâi medic în Râșinari, apoi în Baia-sprie, iar în timpul din urma a trăit ca pensionar în Sibiu. Fie-i memoria în veci binecuvântată acestui mare binefăcător, în al cărui piept a bătut o inimă atât de nobilă!

Decorarea d-lui Augustin Paul. Regele Carol al României a decorat pe dl Augustin Paul, secretar la consulatul general român din Budapesta, cu ordnul „Coroana României”.

Pentru dl Aurel Vlaicu ministrul din România va da șapte mii de lei, ca să-și construiască un nou aeroplan, cu mult mai minunat ca cel de până acum. Cu aeroplanul acesta va pleca la primăvară în Franța, ca să se ia la întrecere cu aviatorii din totă lumea. Camera (dieta) din București i-a mai votat și patruzeci de mii de lei drept răsplată și premiu de încurajare pentru isprăvile făcute până acum. Să ne trăiască!

O faptă românească. Dl *Dr. Sever Ispravnic*, avocat în Arad, a dăruit bisericii din Curtici o mie de coroane drept fundație, din venitele căreia să se ajutoreze băieții din Curtici, cari vor învăța la școale secundare (gimnazii și alte școale mai mari decât cele primare.)

Cantine școlare. Konzistorul arhidieceșan din Sibiu a hotărât să înființeze *cantine școlare* în ținuturile muntoase, unde copii trebuie să meargă 3—4 și chiar mai mulți kilometri până la școală. În aceste cantine copii vor căpăta la amezi mâncare caldă.

Din *Cața*, unde s'a făcut frumoasa sfințire a școlii — despre ceea ce publicăm la alt loc al foii, — ni se mai scrie următoarele: Poporul din *Cața* nu are păstor, ci lup, care umblă să-și prăpădească turma. E vorba de preotul de-acolo. Nu numai că a învrăjbit pe toți oamenii între ei, de frate cu frate, văr cu văr se dujmănesc, dar a săvârșit și crima de-a lucra cu mijloace necinstite contra ridicării măreței școale din *Cața*, care face nu numai fală acestei comune, ci a neamului nostru întreg. Chiar și serbarea a căutat să o turbure, pe deoparte făcând invitări nesăbuite, pe de alta încercând, ca invitările, ce erau să se facă din Brașov, să nu ajungă la locul destinației. Ba în ura lui față de școala românească a făcut și mai mult: a tieluit o telegramă falsă, care să-l cheme din sat tocmai pe ziua serbării! — Credem că și dl comisar al Ven. Konzistor s'a convins, că omul acesta e o pacoste pentru comuna noastră.

Țara plătește! Jupânii nostri sunt foarte supărați, că ei n'au nici un aviator de ispravă cum avem noi pe Vlaicu, Vuia, Brumărășcu și alții. De aceea vor cu ori-ce preț să-și croiască unul. Și fiindcă în Ungaria n'are de unde să învețe, au trimis pe unul Zselyi în Franța, ca acolo să învețe lucrul acesta. Ministrul de comerț i-a dat pentru învățătura aceasta 350 de mii de coroane! Adeocă plata anuală pentru câteva sute de învățători!

Și-au înmulțit neamul! În Becean s'a înmulțit neamul Maghiarilor — era să zicem cu trei suflete, — cu trei Țigani. Erau acolo până acum trei Țigani: George Vaniga, Ioan Moldovan și Carol Pavel. Îndemnați de domnii dela pretură și-au schimbât numele: unu-i Kis Gyuri, al doilea Surányi János și al treilea Tóth Károly. Jidani și Țigani, știa-s buni de ei!

Un sfat cititorilor noștri. Cele publicate în Foaia Poporului nu sunt numai lucruri trecătoare, ci multe sunt de învățatură și de petrecere și după ani de zile. Mai ales, că vom începe încurând să publicăm și lucruri de știință, anume din istoria neamului nostru și a altor popoară cu cari suntem împreună, descrierea pământului și a oamenilor, mai întâiu dela noi, apoi din alte părți (geografie), precum și din științele naturale. Toate acestea vor face din foaia noastră o adevărată școală, în care să se învețe mai mult decât și la gimnazii. De aceea sfătuim pe iubiții noștri cititori să păstreze numerele și să le coase unele de altele.

O hotărâre vrednică de urmărit. Ni se scrie: Comitetul comunal din Săsăuș, având în vedere multele urmări triste ale rachiuului, cari de multe ori sunt împreunate cu alte lucruri slabe, ba chiar și crime, a hotărât cu toate voturile, în ziua de anul nou 1911 (fără voia crâjmarilor), ca crâjmele în toate duminicile și sărbătorile românești să fie închise. Laudă să cuvine bravului comitet!

Scarlatina (șarlahul) bântuie în comunele dimprejurul Brașovului cu mare furie.

Iarăș vitejie jandarmărească. Primim următoarele: Un locuitor din Gârbova-de-sus, comitatul Albei-de-jos, în 5 Ianuarie n. a. c., vrând să meargă până la Aiud, în ceva afacere și fiindcă drumul duce prin o pădure, pădurarul ungar Szabo András aflându-l l'a luat înaintea sa. Românul, neputând merge după cum dorea unгурul, acesta l'a pușcat printr'un picior. Neavând în grabă cine să-i lege rana acolo în pădure i-s'a scurs sângele, așa că în ziua următoare a și murit. Aceste sunt tot merite ungurești, prin cari jendarii nădăjduiesc la slujbă mai bună!

Pentru biserica românească din Viena s'au mai făcut următoarele daruri: dl L. Oncescu, notar în pensiune dela Sebeș și cunoscut pentru multele și frumoase daruri făcute bisericilor și școalelor românești, a dat 500 coroane, Banca Națională din București o mie de lei, societatea de asigurare „Națională” din București 300 coroane, Banca Generală Română din Brăila 100 coroane, banca „Vâlcea” din Râmnicu-Vâlcei 100 lei.

Un ser pentru vindecarea epilepsiei. Se anunță din Eger, că Dr. Alexandru Latranyi, medic la spitalul Piaristilor din localitate, după mai multe încercări a inventat un ser (leac) pentru vindecarea epilepsiei (boala copiilor, nevoia, boala cea rea).

Bani din America în Europa. În luna Decembrie 1910 s'au trimis în Europa numai din orasul New-York 7½ milioane de mandate postale în valoare de 12 milioane dolari (60 milioane de coroane). Din celelalte orașe s'au trimis alte 50 milioane de dolari (250 milioane de cor.). Asta numai prin postă. Foarte mulți trimit însă bani prin bănci, așa că și pe calea aceasta au ieșit alte sute de milioane din America, ca să facă bucurie și să acopere năcazurile celor rămași în Europa cea bătrână.

O nouă nenorocire cu aeroplanul. La Bălgradul sârbesc s'a întâmplat o nenorocire aviatorului Rusian. El zburase cu aeroplanul preste râul Sava și voia să se întoarcă peste râu iară la oraș. Când să întoarcă aeroplanul, cum era vânt mai mare, acesta i-a răsturnat aeroplanul și l'a izbit de zidul cetății Bălgradului. Aviatorul a rămas mort pe loc.

Omorată pentru 60 de coroane. Intr-o stupină de lângă Sighişoara a fost aflată moartă o bătrână de 73 de ani cu numele Floarea Nichita. Trupul ei a fost dus la spital. Medicii au constatat, că bătrâna a fost omorată, căci în trupul ei au găsit 17 gloanțe de revolver, dintre cari 5 i-au străpuns inima. Cercetându-se mai cu deamăruntul, s'a aflat, că bătrâna primise dela un fiior al ei, care trăiește în America, o sumă mai mare de bani, ca să plătească niște datorii. Biata bătrână plătise datoriile și mai rămăsese cu 60 coroane, din cari acum nu s'a mai găsit nimic.

Din mișelile grecești. O bandă de tâlhari greci a năvălit în casa unui Român din Crania (Turcia) și au omorât pe tatăl împreună cu 2 fii ai săi. Inștiințați fiind soldații turci s'au luat după ucigași și au omorât patru din ei. Unul rănit a fost prins.

Patriarhul tot obraznic. Mulți din oștii noștri știu, că mai de mult domnitorii și boierii români au întemeiat multe mănăstiri, pe cari le-au îmbogățit cu moși mari. Mai târziu a apucat Grecii — călugări și preoți veniți flămânzi în Țările române — stăpânirea acestor mănăstiri și moșii. Toți banii îi trimiteau patriarhilor greci și călugărilor greci din Turcia. Când a venit Cuza cel bun și iubitor de țărani domn preste pământul Țării românești, a alungat pe toți Grecii trănitori din mănăstiri, iar moșiile parte le-a luat pentru stat, parte le-a împărțit țărănilor. Patriarhul din Constantinopol nu poate însă uita miile de galbini, cari îi veniau din România, de aceea din când în când are îndrăzneală să ceară moșiile date țărănilor, căci ar fi ale Grecilor. Așa a făcut și acum de curând. Dar guvernul român nici nu l-a învrednicit de un răspuns.

O crimă ascunsă. După trecerea trenului, care venia dela Orșova, s'a găsit pe linie, aproape de Timișoara, cadavrul tăiat în două al unui necunoscut. Cercetarea a dovedit, că nenorocitul fusese ucis de mai înainte, iar trupul lui a fost pus pe linie, ca să fie tăiat de tren și astfel să se ascundă omorul.

Ciuma și holera. În Asia rusească, ciuma bântuie din nou. E mare temere că ciuma va ajunge până la primăvară și în Rusia, mai ales, că medicii (doctori) sunt puțini, iar poporul nu ascultă de sfaturile, ce i-se dau.

La Tatar-Bazargic în Bulgaria (lângă Dobrogea românească) a murit un bărbat și nevastă-sa de holera. Dacă nu se vor lua măsuri strajnice și oamenii nu vor asculta de sfaturile date, la primăvară e cu putință să facem din nou cunoștință cu oapele ăsta nepoftit.

Cutremurul de lângă Caucaz (Rusia). Despre acest cutremur îngrozitor mai aflăm următoarele știri: La Vierni s'au început lucrările pentru îndepărtarea ruinelor caselor dărâmate. Locuitorii, cari au mai scăpat, se adăpostesc prin corturi, cu tot gerul cel mare. Zguduiturile se simțesc și acum. La Narim Locuitorii au fost omorâți cu grămada. Aproape toate casele de pe malurile Isicului au fost dărâmate. Fața locului din aceste ținuturi s'a schimbat cu totul, așa că nu mai e de recunoscut. Șoseau (drumul împărătesc) e acoperit de stânci. La Vierni s'au făcut în pământ prăpăstii, cari au o adâncime până la 30 de metri. La Tochenac sunt grămezi de cadavre (leșuri, corpuri moarte). Aerul nu-l mai poți inspira (trage înăuntru), așa e de împuțit de mirosul cadavrelor. Munți întregi s'au scufundat în pământ.

Spre știre. La un număr al »Foil Poporului« am adăus mandate postale pentru reînnoirea abonamentului. Rugăm pe iubii noștri abonați a trimite prețul abonamentului înainte de ce oprim trimiterea mai departe a foil, cum și să ne câștige, între cunoscuții lor, cât mai mulți abonați noi. Inmulținduse numărul abonaților vom putea face și foaia tot mai bogată și mai interesantă. Numert de probă se trimite, la dorință ori cut gratis.

Abonații cel noi vor primi gratis »Călinarul de părete« pe anul 1911 al »Foil Poporului«, cum și numertul apărut dela Anul nou încoace.

Tâlhăriile din Rusia. Din cauza numeroaselor atentate (atacuri) săvârșite de tâlhari, contra trenurilor din Rusia, ministrul căilor de comunicație a dat ordin (poruncă), ca toți funcționarii dela căile ferate din Rusia-de-sud să fie înarmați cu revolvere. Tâlhăriile acestea le fac și tâlhari, cari vor să facă prada pentru ei, dar și oameni, cari au fost cinstiți, dar asuprirea cea mare din Rusia i-a făcut să se răsvrătească și ca să aibă bani pentru lupta de libertate, fură. Eată unde duce asuprirea poporului!

Români, cari ne fac de rușine în America. Români peste tot au nume bun în America, unde sunt socotiți oameni muncitori și modești. De aceea cetim adese-ori în foile românești și străine di America cuvinte de laudă la adresa Românilor, pe când despre Unguri, Greci și în parte și despre Italieni, între cari sunt mulți anarhiști, nu se vorbește de bine. Ba la petrecerile societăților românești vin de multe ori și domni mari americani, cari țin vorbiri, în cari îi laudă. Avem însă și o samă de oameni ticăloși, cari s'au dat beției și nelucrării. Unii dintre aceștia s'au apucat chiar de furturi, așa că au fost condamnați la închisoare. Cu multă părere de rău cetim într-o gazetă de acolo, eă acum de curând au fost prinși câțiva dintre hoții aceștia și condamnați la închisoare grea. Cei condamnați sunt: Ioan Hila, patru ani robie, Gheorghe Ghibu, doi ani robie, Ioan Sârbu căpetenia lor, scăpat deocamdată cu fuga, toți trei din Buzd, comitatul Albei de jos, apoi Petru Păcurariu din Fofeldea, 2½ ani robie. Cu multă mâhnire am aflat despre rușinea aceasta și o publicăm, ca să fie de învățătură celor-ce ar fi îndemnați să apuce și ei pe calea cea rea.

Călătorul Peary din America, care a dovedit pe Cook (cu numele adevărat Kok, un Jidan), că a mințit, când a zis, că a ajuns la polul Nord, și-a prezentat documentele înaintea unei comisii, care s'a convins, că Peary a ajuns într'adevăr la polul Nord. Drept mulțumită și răsplată, guvernul american a hotărât să-l numească admiral, adecă general în flota (peste corăbii) Statelor-Unite.

Acum e vremea potrivită de a comanda fiecare abonat al nostru »Călinarul Poporului« pe anul 1911. Iată pentru ce: Deodată cu trimiterea banilor pentru foaie, ori-cine poate comanda și Călinarul, crușând astfel porto postal, prin aceea că trimite toți banii deodată, atât pentru foaie cât și pentru călindar. Cuprinsul »Călinarului Poporului«, care este cel mai bogat și mai ieftin, îl află cetitorii noștri în partea inseratelor a foil. Prețul este 40 bani, iar pentru trimiterea pe postă 5 bani deosebit.

Scumpirea tabacului. În curând să vor scumpi țigările de franze și cele învelite în hârtie. Numai prețul țigărilor de foi „lungi“ va rămânea tot 3 bani, ear al celor „scurte“ 5 bani. Pachetele cu tabac nu se vor scumpi, dar vor fi mai mici. Mai mult se vor scumpi tabacurile și țigările cele fine.

Aviz. Suntem rugați a publica următoarele: Sunt rugate a ne înștiința toate acele corporațiuni și societăți, precum și acei domni privați, cari au binevoit a trimite sau a solvi părintelui nostru Romul Pop din Gârbova, tractul Mercurea, ajutoriu, fie pentru nou zidinda biserică, fie pentru alt mobilier în biserică. Subsemnata epitropie ar dori a aduce mulțumită tuturor acelora, cari au binevoit a da ajutoriu, și nu știe cine sunt acei binefăcători, căci susnumitul paroch n'a administrat la cassa bisericii nimica. Binevoiască deci toți a scrie epitropiei parochiale ziua când s'a trimis suma și spre ce scop. *Gârbova, 22 Decembrie 1910. George Maniu, președinte; Ioan N. Cărpinișan, epitrop-cassar; Nicolae Dragomir, Ion Ursa.*

Și-a vândut capul. Un german cu numele Rieser din Tirol (o țară în Austria) avea un cap ca toți oamenii, dar unui învățat, care să ocupă cu studiarea creierului (cu frenologia) i s'a părut altminteri, de aceea i-a făgăduit 15 mii de coroane, dat *până trăiește încă*, dacă va încheia contract, că-i lasă lui capul după moarte. Germanul s'a învoit bucuros, a subscris contractul, a luat cele 15 mii de coroane și și-a văzut de treabă. Zilele trecute murind, a venit învățatul și i-a luat capul, așa că Rieser a fost îngropat fără cap.

Spânzurat din glumă. În Paris era un lucrător, Petru Maillet, un bețiv mare. De câte-ori venia acasă beat, nenorocita lui nevastă îl mustra. El se prefăcea, că-i pare rău, lucru mare, lua o funie, făcea un ghit și se spânzura în toată forma. El nădăjduia, totdeauna, că nevasta va sări și va tăia funia, iertându-l totodată. Așa s'a și întâmplat de vre-o două-zece de ori, dar acum de curând nevasta s'a săturat de glumă. Venise eară beat, eară se spânzurase, dar de data aceasta nevasta a eșit mâniașă afară și bețivul a murit deabinele spânzurat.

Un Țigan genial. Țiganul lăcătuș Ștefan Finta omorâse pe un alt Țigan. Tribunalul l-a condamnat la 12 ani temniță grea în Gherla, unde a și făcut până acum șase ani. Fără să fi fost vre-odată la școală și fără să fi învățat la un măiestru masi mare, Țiganul a devenit în câteva luni un mehanic (mașinist învățat) așa de minunat, încât a fost în stare să facă în Gherla toate întocmirile electrice, apoi cele pentru aducerea apei ș. a. În timpul din urmă a început să picteze, ba acum s'a făcut chiar și sculptor (unul care face chipuri de oameni din peatră).

Hoțiile din Rusia Nu trece săptămână, în care să nu se descopere în Rusia hoții mari, muscălești. Furturi de peste 30 milioane de ruble s'au descoperit la căile ferate din Siberia. Cele mai multe s'au făcut pe timpul războiului ruso-japonez. Postul director al căilor ferate a vrut să cerceteze, da i s'a spus să lase hoții în pace, căci dacă ar afla revoluționarii ruși despre aceasta, s'ar înverșuna și mai mult. Acum însă s'a pornit o cercetare nouă.

Vârstă înaintată. Gazeta rusească »Ruscoe Slovo« scrie că în satul Teleff din Caucaz trăește o babă de 167 de ani. Din cei 42 de urmași ai ei mai trăește numai o strănepotă.

Furturi cu spargere în biserici. Hoții cari au făcut câteva spargeri și furturi în biserici românești din Ardeal, au început să „lucreze” și în Țara-Oltului. În noaptea de Crăciun au jefuit bisericile din Râșnor (lângă Făgăraș). În biserica menită au găsit numai câteva coroane, căci oamenii nu mai lasă bani întru, dar din cea unită au furat o sumă mare, din care s'ar fi putut acoperi o parte mare din cheltuielile avute cu zidirea.

Duminecă noaptea (după Crăciun), hoții au intrat în biserica din Râșnov, și au furat 70 coroane. În aceea noapte au făcut o spargere în biserica din Tohanul vechiu, de unde au furat 40 de coroane. Jandarmeria e în „mişcare”, dar fără ispravă până acum. Pe Țara-Oltului fi e mai îndemână să impuște Români pacinici, cari își îndeplinesc drepturile lor, decât să prindă hoți.

În zilele din urmă s'a lăsat din Făgăraș vestea, că jefitorul bisericilor din comitatele Făgăraș și Brașov ar fi fost prins. Se zice, că numele lui ar fi Aron Cornea, în etate de 28 ani, econom din comuna Ileni, de lângă Făgăraș. Fiind luat la întrebări, Cornea a recunoscut, că a jefuit 12 biserici. Poliția din mai multe orașe a dat ordin de cercetare contra lui Cornea, iar fotografia lui a fost publicată de mai multe ori în foaia oficială a poliției.

Caz de moarte. Ioan Bonea preot gr.-or. în Fofeldea, a răposat în Domnul în 2/15 Ianuarie 1911 în Fofeldea, în etate de 70 ani, fiind împărțit cu sfințele Taine. Rămășițele pământești s'au așezat spre vecinicia odihnă, Marți în 4/17 Ianuarie 1911, la oarele 8 dimineața, în cimiterul gr.-or. din Fofeldea. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Un general rus hoț. Generalul rus Șagalovski, căpetenia inginerilor din cetatea Vladivostoc, a fost dat pe mâna Tribunalului, pentru-că a furat două milioane de ruble (vre-o cinci milioane de coroane). În Rusia mai sunt și alți generali hoți mari.

Cătu-i moșu de bătrân . . . Țăranului Inoce Iănoș din Hodmezővásárhely i se apriceze călcăile după o femeie tânără. A cerut-o de nevastă, dar ea nici n'a vrut să audă de el, căci moșul era numai de 75 de ani. Supărat de moarte, moșneagul îndrăgostit s'a spânzurat.

Cum se pedepsește viața destrăbălată în America. Unul anume Rudolf Rauch din Ungaria, om căsătorit, se încurease încă de pe când era acasă cu o fată destrăbălată, cu care a trăit în nelegiuire. Mai târziu a plecat la America. După câțiva timp și-a adus și ibovnică, dar poliția l'a pedepsit pentru aceasta cu 50 dolari (250 cor.). Nu de mult a sosit și soția lui legiuită în America și a făcut din nou arătare contra lui. Poliția l-a arestat atât pe el, cât și pe fata cea destrăbălată și în curând îi va trimite înapoi la Europa.

Răbdare creștinească. Doi călugări călătorind, rătăciră calea și ajunseră pe un ogor. Proprietarul locului se nimari prin apropiere. Cum îi văzu, începu să-și bată joc de ei. Călugării trecură mai departe, fără să răspundă un cuvânt. Tăcerea aceasta îl încurajă în cele rele, și mai mult pe proprietar și el începu să-i vatăme cu vorbe și mai urite. Atunci se întoarce unul dintre călugări și-i zice cu blândețe: Frate am greșit: iară-ne din dragoste către Hristos. Și ce să vezi? Răspunsul acesta neașteptat și așa de umil îl surprinse și mișcă pe proprietar așa de mult, încât nu numai se rugă de iertare, dar urându-i-se de năcazurile lumii își părăsi averea și se făcu și el călugăr.

Primejdia lampelor. O biată văduvă din Steinamanger (Ungaria) a răsturnat lampa de petrol (gaz) tocmai când voia să se culce. I s'au aprins numai decât hainele, apoi patul și în câteva clipe bătrâna era învălătată de flăcări. Vecinii, cari alergară să stângă focul, o găsiră arădă carbune.

Diamante măiestrite. Diamantul e o peastră strălucitoare, fără culoare și foarte tare. Oâte o frimitură au și ferestarii noștri în unealta, cu care tale sticla. Fiind rar, e foarte scump. Un diamant cât o alună, costă mii și mii de coroane. De aceea de mult și-a tot bătut căte un învățat capul, ca să facă diamant pe cale măiestrită, ceea-ce nu s'ar părea greu, dacă avem în vedere, că în diamant e aceea materie, ca și în carbune. Un învățat englez vestește acum, că ar fi aflat mijlocul să facă diamant pe cale măiestrită.

Un câne, care vorbește. La Hamburg (port mare în Germania) e un câne „Don”, care vorbește. De mai mult timp se șvonișe prin gazete despre minunea aceasta, dar oamenii nu prea voiau să creadă. Acum se știe, că o comisiune de domni învățați s'a dus la stăpânul cânelui, ca să-l cerceteze. Domnii aceștia s'au minunat mult, când au auzit cânele răspunzând fără pic de șială la întrebările, ce le punea stăpânul său. Întrebându-l: „Cum te cheamă?” cânele răspunde cu glas gros „Don.” „Ce ai?” — „foame.” „Ce vrei?” — „Să am?” — Stăpânul ținu o bucată de colac în mână și întrebă: „Ce-i asta?” — Colac”, răspunse cânele cu mare bucurie și sări să-l îmbrace.

Comisiunea scrisese tot ce-a văzut într'un protocol, unde a statorit, că animalul acesta rostește vorbele ca un om, numai mai gros. Vocea lui a fost prinsă în fonograf, ca să o audă lumea și în alte orașe și țări. În curând cânele va fi dus și în alte părți, ca se fie cercetat.

O fundațiune nouă a Americanului Carnegie. Carnegie a mai făcut o fundațiune de 1 1/2 milion de dolari (peste șase milioane coroane), din care să se premieze toți acei viteji ai Germaniei, cari vor scăpa pe cineva dela moarte. E un lucru constat, că tocmai cei-ce își pun viața în joc, ca să scape dela moarte prin foc, apă sau alte năpăști pe deaproapele lor, nu sunt de loc răsplătiți, pe când destui lăudaroși sunt premiați și numele lor e vestit în toate gazetele. În Statele-Unite din America, apoi în Anglia și în Franța sunt deja de câțiva ani astfel de fundațiuni, întemeiate mare parte tot de Carnegie. „Comitetele eroilor” cercetează cu de-amănuntul ori-ce întâmplare, când cineva a încercat să scape pe un alt om dela moarte, fie la un foc, la exploziuni, la naufragii (scufundări de corăbii), la ciocniri de trenuri, fie în alte privilegii. Pe cel dovedit, că într'adevăr a făcut o faptă bună, îl răsplătesc cu o sumă frumoasă de bani, iar dacă s'a întâmplat să se prăpădească, văduva și copiii lui primesc sau o sumă mai mare, cu care să poată începe ceva, ca să trăiască, sau li se dă o pensiuă.

Emigranți evrei întorși din Rusia. Un număr mare de Jidani rusești, cari plecaseră la America, au fost trimiși înapoi la Europa. Ei se află acum în Amsterdam (Holanda), de unde ar vrea să se întorcă iară la Rusia. Germania însă nu vrea să-i lase să treacă preste teritoriul german, de teamă să nu se lipească vr'unul de el. Să-i cheme guvernul unguresc în Ungaria! Numai decât s'ar mai înmulți nația!

Boală de gură și de unghii la vite s'adeclat rat da delăturată în Sibiu, Căndie, Rășinari, Poplaca, Porcești, Sebeșul de sus, Sebeșul de jos, Brad, Petrișalău, Gurariului, Săsciori, Strigari și Orlat.

Un testament minunat. La Mișcolț, unde s'a născut Șaguna, a murit un bolteiu bătrân Emil Bizony. Acesta era mănicoș pe frate-său, deputat de altminteri, ear pe soră-n'o putea vedea, fiindcă n'avea copii. De aceea s'a hotărât, ca cele trei sute de mii de coroane, ce le avea în bani gata, să nu lase lor, ci — cailor. A făcut adevărat un testament, prin care lasă toți banii aceștia societății pentru apărarea animalelor din Budapesta, cu condiția, ca din venitul capitalului să îngrijească în fiecare an de 12 cai bătrâni cari nu mai pot munci. Îndată ce ar muri unul din acești cai, să se caute altul în locul lui. — Moștenitorii au început proces, ca să nimicească acest testament, care zice ei, făcut de un, la care-i lipsia o doagă.

Numărul de față al „Foi Poporului” s'a expedat, din cauza sărbătorii Bobotezii, numai Vineri, — iar nu Joi, ca obicei.

Pe de altă parte facem cunoscut, din cauza îmbulcelii de material, în numărul prezent am fost siliți a lăsa afară partea „Economie”. Totodată amintim, că această rubrică din foaie, de acum înainte, înva fi tot mai bogată și mai bine îngrijită spre care scop am luat măsurile de lipsă.

Rugăm pe toți aceia, cari nu au primit foaia regulat, să ne avizeze. Ne trimitem foaia de aici totdeauna cum cade. Dacă se poate dovedi ceva, eventual cu martori, că cine împiedecă primirea foii atunci avem noi ac de coșocul aceluia.

Vieața socială

„Reuniunea sodalilor români din Sibiu” aranjază o convenire socială împreună cu cătări, declamațiune, postă umoristică și joacă Sămbătă, la 8/21 Ianuarie 1911 în „Unicum”. Dirigentul corului Candid Popa. O parte a veniturului venit curat este destinat pentru fondul „Masa învățăcelilor meseriași”, cum și pentru frații nenorociți prin foc din Băiești Râșnor (cercul Hațeg). Începutul la 8 ore seară. Prețul de intrare: De persoană 1 cor. Insiștii de dans pentru dansatori 50 bani. Supra solvirile se primesc cu mulțumită și se vor evita pe cale ziaristică. Programul e următorul: 1. Coasa, cor. mixt de I. Vidu, 2. Mândra mea, b) Cât e țara, coruri bărbătești de P. Giorogariu. 3. a) Printre arbori pom și pom, de O. Caretes-Vermont, b) Popescu petrece, de I. Hussar, soluri tenor, cântate de dl N. Ișan. 4. a) Rămăi sănătoasă, cor mixt de G. Dima, b) Toate fetele se duc, cor mixt, de P. Giorogariu. 5. „Fulger”, povestire în versuri de G. Cosbuc, declamată de Dum. Axente. 6. a) Era noaptea 'ntunecoasă b) Inzadar alerg pământul, cor bărb. de G. Dima. 7. a) Te-am așteptat, romanță, de Vasiliu, b) Ce te legeni codrule, poezie de Eminescu, muzică de I. Scheletti, soluri tenor, cântate de dl L. Stanciu. 8. Vântul suflă dela Ost, cor bărbătesc, de I. Dühner. 9. La răchita, cor mixt, de Teodorescu. În pauză se vor juca „Călușerul” și „Bătuta”.

Cărți și reviste.

A apărut: „Informații literare și culturale“, 1908—1910, de Octavian C. Tăslăuanu. Editura W. Krafft, Sibiu. Prețul unui volum: 2 coroane (2 Lei 50 bani).

Volumul „Informații literare și culturale“ cuprinde o parte din articolele și notițele pe cari le-a publicat dl Tăslăuanu în cursul celor șapte ani din urmă în „Luceafărul“. Limba frumoasă și varietatea subiectelor din acest volum, credem că vor înlesni pe mulți să și-l procure.

Volumul cuprinde: Figuri literare și culturale, articole despre artă, despre chestiuni culturale dela noi și din străinătate și dări de seamă despre o parte a literaturii românești din ultimul deceniu. Remarcăm îndeosebi figurile literare și culturale, pe urmă studiul despre Tolstoi, care, după cât știm, în românește tratează pentru prima oară mai pe larg viața și activitatea acestui cuceritor al imperiului rusesc.

Volumul e de 350 de pagini și să vinde cu prețul de 2 coroane. Se poate comanda dela toate librăriile.

În editura *Librăriei Ciurcu* din Brașov a apărut:

„*Tei legănat*“, poveste de Zach. C. Panțu, prețul 12 bani.

„*Pașania mea dela târg*“, traducere de I. C. Panțu, prețul 30 bani.

„*Bătrâna cerșitoare și Vrăciul*“, traducere de I. C. Panțu. Prețul 30 bani.

Poșta Redacției.

„*Portul meu*“ nu se poate publica. Numai partea primă ar fi mai bună.

„*Const. Onciu în O.*“ Calindarul s'a trimis. De asemenea am transpus la administrația revistei „Luceafărul“ suma de cor. 15'60, ca abonament pe un an.

„*N. Moisin în V.*“ Cele 4 cor. le-am predat „Asociațiunii“, conform dorinței D-Voastră. Totodată am spus și ceea ce aș amintit la urmă.

„*Daniil Mihai, Rusia.*“ E foarte frumos că și din așa depărtare Vă aduceți aminte de „Asociațiune“, care e cea mai însemnată societate culturală a noastră. Cele 2 cor. le-am transpus la casa „Asociațiunii“ pentru a Vă înscrie ca membru ajutor.

„*G. I. în T.*“ Nu te uita numai la numărul paginilor, ci și la numărul rândurilor de pe o pagină și la mărimea literelor. Dacă vei face așa, vei vedea, că un singur număr din „Foia Poporului“ face cel puțin cât două, de nu mai mult, din celelalte foi.

„*Ioan Preda în Rusia.*“ Foia e plătită până la 1 Aprilie 1911. Avizul s'a pus din greșeală între aceia, al căror abonament expiră deja cu Anul nou.

Celelalte răspunsuri în numărul viitor.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Editura și tiparul: „Tipografia Poporului“.

Nr. 114—1911

14 1—2

Publicațiune.

Comuna *Avrig* esarândează măcelăria comunală, prin licitațiune publică, ce se va ținea în 2 Februarie n. 1911, la 4 ore p. m., în cancelaria comunală.

Condițiunile mai deaproape să pot vedea la primăria comunală.

Avrig, în 13 Ianuarie 1911.

Primăria comunală.

Se poate căpăta în tot locul

Kalodont

26 33—42 a lui Sarg

ormă de dinți neînconjurat de lipsă păstrează dinții curați, albi sănătoși.

„AJUTORUL“, societate pe acții în Șelca-mare.

Convocare.

Domnii acționarii ai societății pe acții „AJUTORUL“ invită prin aceasta, conform §-lui 16 din statute la

a II-a adunare generală ordinară,

ce să va ținea în Șelca-mare în 4 Februarie st. n. a. c., la 3 oare d. a., în localul institutului

OBIECȚELE:

1. Alegerea unui prezident, notar și a doi bărbați de încredere.
2. Constatarea acționarilor prezenți și a acțiilor reprezentate.
3. Deschiderea adunării.
4. Raportul direcțiunii.
5. Raportul comitetului de supraveghere.
6. Prezentarea bilanțului.
7. Darea absoluturului direcțiunii și comitetului de supraveghere.
8. Alegerea a 3 membri în direcțiune pe un period de 3 ani.
9. Intregirea comitetului de supraveghere.
10. Angajarea funcționarilor.
11. Urcarea capitalului social cu 20.000 coroane.
12. Eventuale propuneri.

Șelca-mare, 14 Ianuarie 1911.

Direcțiunea.

Activa.		Bilanț cu 31 Decembrie 1910.		Pasiva.	
	K. f.		K. f.		K. f.
Cassa	18,932.13	Capital social din I. emisiune	30,000.—		
Cassa de păstrare poștală	2,700.—	Capital social din a II. emisiune	7,200.—		
Escont	230,561.22	Capital social din proiectata emis.	6,185.87		
Escont hipotecar	86,998.—	Fond de rezervă	3,372.29		
Împrumuturi hipotecare	36,923.—	Depuneri	320,951.43		
Credite personale	18,535.—	Reescont	25,902.—		
Efecte	8,010.—	Creditori	512.—		
Mobilier	969.56	Interese transitoare anticipate			
Spese de fondare	348.56	pe 1911	3,256.92		
Debitori	895.47	Profit curat	8,461.25		
Interese transit. restante și de reescont	968.82				
	405,841.76				405,841.76

Debit.		Profte și Perderi.		Credit.	
	K. f.		K. f.		K. f.
Interese:		Interese:			
după depuneri spre fructificare	9,709.17	dela cambii escontate	13,105.81		
după capitalul social	391.22	dela cambii hipotecare	2,060.74		
	10,100.39	dela împrumuturi hipotecare	1,926.59		
Spese:		dela credite personale	1,596.73	23,669.87	
salare	1,566.98	Interese de cont curent		130.81	
spese curente	926.77	Diverse		258.01	
porto poștal	274.03				
	2,767.78				
Contribuție:					
directă și aruncuri	1,842.17				
după interese de depuneri	907.10				
	2,749.27				
Profit curat	8,461.25				
	24,078.69				24,078.69

Șelca-mare, 31 Decembrie 1910.

DIRECȚIUNEA:

Ioan Iltu m. p.

Mistor m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghere, confruntând acestea conturi cu registrele principale și auxiliare le-am aflat în deplină ordine.

Șelca-mare, 14 Ianuarie 1911.

COMITETUL DE SUPRAVEGHERE:

M. Iltu m. p.

Const. Tipurița m. p.

Andrei Blot m. p.

Revăzut și aflat în ordine:

Ioan Budiu

Raportul comitetului de supraveghere.

Onorată adunare generală!

Avem onoare a Vă raporta, că în cursul anului 1910 am făcut mai multe reviziuni, prin cari ne-am câștigat convingerea:

1. că afacerile institutului sunt în continuă dezvoltare;
2. că direcțiune a procedat cu precauțiunea recerută la acordarea împrumuturilor și
3. că registrele de contabilitate sunt corect și curat purtate.

Am cenzurat amănunțit conturile de încheiere ale anului de gestiune 1910, le-am aflat în consonanță cu conturile din Maiestru și cu extrasele exacte.

Ne alăturăm și noi la propunerea direcțiunii cu privire la distribuirea profitului curat de Coroane 8461.25 și Vă rugăm:

1. să aprobați bilanțul anului de gestiune 1910 și să primiți propunerile direcțiunii pentru împărțirea profitului curat, și
2. să dați direcțiunii și comitetului de supraveghere absolutul pentru anul 1910

Șelca-mare, 14 Ianuarie 1911.

M. Iltu m. p.

Const. Tipurița m. p.

Andrei Blot m. p.

Prețul bucatelor

In Sibiu la 17 Ianuarie st. n.:

Grâu	Cor. 14,60 până 15,50	de hectolitru
Săcară	8,60	" 10, — "
Ovăz	5,60	" 6,40 "
Căcuruz	7,50	" 8,80 "
Cartofi	2,60	" 8,10 "
Fasole	15, —	" 16, — "
Săină Nr. 3	33,40	" 34,20 la 100 călibe
" " 4	32,60	" 33,40 "
" " 5	31, —	" 31,80 "
Sămină	176, —	" 198, — "
Unsoare de porc	192, —	" 196, — "
Său brus	56, —	" 60, — "
Său de lumini	76, —	" 80, — "
Său de lumini topit	92, —	" 92, — "
Săpun	64, —	" 64, — "
Fân	4, —	" 6, — "
Lemne de foc neputite	7,70	" 8, — la met. cub
" " plătite	6,25	" 6,70 "
Spirt rafinat	1,82	" 1,85 la litru
Spirt ordinar	1,80	" 1,83 "
Carne de vită pentru supă	Cor. 1,20 până 1,68	la chilo
" " " friptură	1,56	" 1,68 "
" " vitel	1, —	" 2, — "
" " porc	1,40	" 1,80 "
Ovăz, 10 bucați	—,67	" —,80 "
En pătrar de miel	—, —	" —, — "
Carne de cal	—,80	" 1, — "

In Budapesta in 17 Ianuarie st. n.

Grâu de Ties 78 chilo	Cor. 11,32 până 11,47	la 50 chilo
" " 79 " "	11,47	" 11,55 "
" " 80 " "	11,42	" 11,60 "
Săcară	7,92	" 8,05 "
Orz	7,55	" 8, — "
Ovăz	8,55	" 8,90 "
Căcuruz nou	5,20	" 5,40 "
Unsoare de porc	Cor. 170, — până 171, —	la 100 călibe
Sămină	146, —	" 147, — "
Sămină de țigărnă C.	146, — până 150, —	la 100 chilo
" " trifoiu	132, —	" 146, — "
Forci îngrășăți pentru untură C.	1,56 până 1,62	la chilo
" " carne	1,40	" 1,60 "
Vitel	1,24	" 1,32 "
En o păreche de miei	Cor. —, — până —, —	" " " of. —, — "

Prețul banilor in 17 Ianuarie n.

	cumpărat:	vândut:
Galbeni	Cor. 11,27	11,37
100 Lei, hârtie	94,30	94,70
100 Lei, argint	98, —	94,30
Lire turcești, sur	21,45	21,65
1 funt șterlingi englezești	23,88	24,08
100 marce, aur	117,25	117,75
100 " hârtie	117,25	117,75
Napoleon	19, —	19,08
100 Ruble rusești, hârtie	253, —	255, —
100 " " argint	242, —	245, —

Târgurile de țară.

(Zina târgurilor e însemnată după calendarul vechiu.)

- 9 Ianuarie: Cal.
 10 Ianuarie: Luna.
 11 Ianuarie: Miheș.
 12 Ianuarie: Aiud, Brețcu, Ciuc-Cosmaș, Crișul săsesc, Ghialacuta, Huedin, Roșinău.
 13 Ianuarie: Caransebeș.
 14 Ianuarie: Bateș, Ibașfalău.
 15 Ianuarie: Birchiș, Buziaș, Hodoș, Mășasa.
 16 Ianuarie: Goroslaul de pe Someș, Sebeșul săsesc, Vârșet, Zam.
 17 Ianuarie: Canija mare, Chirpăr.
 19 Ianuarie: Prostea mare, Săageorgiul-săsesc, Teaca.
 20 Ianuarie: O-Peșca (com. Arad).
 21 Ianuarie: Barot, Cătina, Eted, Gherla, Ghiorghio-Ditru, Ghiriș, Lugos, Noerichiu, Prejmăr, Șintereag.
 23 Ianuarie: Armeni, Nadeșul săsesc.
 24 Ianuarie: Almașul mare (com. Cluj), Măgheruș.
 27 Ianuarie: Ciozven.
 28 Ianuarie: Honda.
 30 Ianuarie: Segedin, Simand.
 31 Ianuarie: Buteni.

In aceste zile se ține în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu câteva zile mai înainte.

Te doare ceva?

I. Renunțăm Fluidul Eliza al lui Feller e, după experiențele noastre liniștitor de dureri, vindecător, încetează durerile; repede și sigur vindecă reumă (spurc), slăbire de nervi, junghieri în coaste, influenza, dureri de cap, de dinți, de spate, amortăală, durere de ochi, migrenă și multe nepomenite aci Fluidul Eliza al lui Feller e folosit cu efect fără pereche la răgușală, catar, dureri de piept și gât și morburii din curent ori răceală. Adevărat e numai dacă pe sticlă este numele „Feller”. 12 sticle mici sau 6 mari, ori 2 sticle speciale, K 5, franco.

II. Vestim apoi, că lumea folosește cu efect distinct și sigur Plutele-Rebarbara de mână al lui Feller, contra durerilor de stomac, zgârciuri, lipsă de poftă, arsuri de fier, greață, amețală, rigăeli, haemoroide și alte conturbări de mistuire. 6 cutii franco cu 4 coroane. — Să ne ferim însă de imitațiuni și să adresăm acurat așa: 277 13-22

Eugen V. Feller, apotecar

Stubica, Centrala 122 (comit. Zagrab).

ATENȚIUNE

50,000 părechi de ghete!

4 părechi de ghete numai pentru Cor. 7-50.

Pentru încetarea de plată a mai multor fabrici mari, am fost însărcinat a vinde o mare cantitate de ghete adânc sub prețul de fabricare. De aceea cu vând ori și cui 2 părechi de ghete cu șinoare pentru domni și 2 pentru dame, de piele brună sau neagră, galoșate, cu capă, cu talpa bătută tare cu cuie, fasonul cel mai nou, foarte eleg. Mărimea după măsură. Toate 4 părechile costă numai Cor. 6 50. Expedare cu rambursă. 4 0-2

C. GRÖNER, export de ghete, Cracovia Nr. 193.

Schimbul e admis și banii retour.

Nu cumpăra

nimic altceva contra

TUSEI

răgușelei, catarului, legmel, catarului bronchial și de gât, ci numai

Caramellele de piept

ale **Kaiser** cu

5900 atestate dela medici și privați, întărite prin notarul public, garantează succesul sigur.

1 pachet 20 și 40 fil. 1 dosă 60 fil.

Se capătă în toate apotecile, dragueriile și prăvăliile de coloniale mai de frunte.

Grozav de ușor

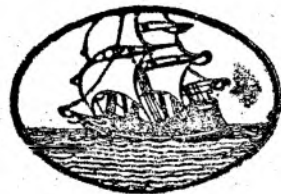
este a spăla cu săpunul „Schicht” de oarece acest săpun curăță și înalbește totodată, iar pe de altă parte se cruță cu 281 ce osteneală și încordare la lucru.

Bucătărie românească ieftină.

Toți aceia cari doresc să mănânce o mâncare bună, gătită curat și numai din carne obicinuită la Români să ceteze bucătăria mea din Sibiu, strada Gușterii Nr. 48.

Îndeosebi atrag atenția meseriașilor români din Sibiu și publicului din jur
8-2 **A. Petruțiu.**

Juliu Meinl

Import de cafea și tee

Fabrică pentru cea mai fină

Cacao și șocoladă

Filială: 357 3-15

Sibiu — Nagyszeben

Strada Cisnădiei 24

Trimitere pe postă dela 5 chilo în sus franco.

Cereți lista de prețuri și muștră.

Ești Dumniata nervos?

Ești Dumniata slab și consumat? Ai pierdut cumva puterea avută și violciunea tinerească? E rău apetitul Dumniata? E mistuirea slabă? Suferi Dumniata de scaun neregulat, dureri în șira spinării, dureri de cap, lipsă de somn sau observi Dumniata, că îți slăbește puterea? De ce nu probezi Dumniata cu electricitatea?

Dacă te provoci Dumniata că ai cedit în această gazetă, atunci noi îți trimitem bucuroș broșura noastră „Elektrotherapia modernă” (Moderne Elektrotherapie) franco și gratis, ba suntem chiar învoiați ați arăta și demonstra metoda de cură în institutul nostru, care este bine cunoscută și renumită. 338 3-2

Electro-Vitalizer

institut de ordinațiune medicală
Budapest, IV., Semmelweis-utca 4, Mezzanin 51.

Piane și armoniuri

din cele mai bune fabrici, liferează subsemnatul pe lângă prețuri convenabile și cu garanță. Totodată dau informațiuni gratuite cu privire la procurarea de orice instrumente muzicale de arcuș sau de suflat, pentru alcătuirea de orchestre și trebuință privată.

5 3-8

T. Popovici,

profesor de muzică

Sibiu (Nagyszeben), str. Cîsnădiei Nr. 7.

Se caută un companist

o prăvălie cu mărfuri de tot felul, cum și hotel, cari dau anual o învârteală de vre-o 40.000 coroane. Dela respectivul se pretinde, ca să aibă un capital măcar de vre-o 4000 coroane sau să poată depune altă garanție.

Dacă se află vre-o persoană potrivită să se predă și toată afacerea pe răspunderea lui proprie. Acest companist sau arăndaș se caută din cauza diferitelor ocupații, ce le are proprietarul de acum.

Scrisorile sunt a se adresa la Administrația „Foaia Poporului” sub numele „Un companist”, de unde se vor trimite respectivului, sau se vor da informații personale. La scrisori este a se adauga și o marcă de 10 bani pentru răspuns sau trimiterea mai departe a ofertului.

6 2-5

Aviz important.

Subscrisul, un Român Transilvănean, am onoare a aduce la cunoștința onoratului public român din Câmpulung (Bucovina) și jur, că eu 1 Ianuarie st. n. 1911, am preluat

hotelul, restaurantul și cafeneaua

din

Câmpulung-Bucovina,

pe care îl voi conduce cu cea mai bună îngrijire, și voi servi la orice timp cu *mâncări bune, calde și răci*, precum și *bere, vinuri și lichieri* escelente din țară și străine. Toate localitățile sunt provăzute cu mobilier nou.

Rugând onoratul public român pentru binevoitorul sprijin, semnez

Cu toată stima

NICOLAE MOGA

338 2-3

hotelier.

O odaie frumoasă

mobilită cu sau fără pension, să închiriaze în Sibiu, Rosmaringasse Nr. 11. 3-3

Prețul Călimdarului.

Deși cuprinsul călimdarului este cu mult mai bogat ca în trecut, prețul lui este același, de 20 *ciuceri* (40 fileri), iar pentru trimiterea pe poștă este a se scoti deosebit 5 fileri pentru un exemplar.

Cine comandă cel puțin 20 exemplare și le plătește înainte cu cîte 20 *ciuceri* bucată, mai *capătă două călimdare pe deasupra* și se trimit toate acasă plătite de poștă.

Acei care cumpără 25-50 exemplare de *capătă* cu 14 *cr.* (28 *fil.*), delă 50 *bucăți în sus* cu 12 *cr.* (24 *fil.*) unul, dar *trebuie să plătească și poșta* la primire.

Banii trebuiesc trimiși totdeauna înainte. Numai comande delă 30 exemplare în sus se trimit și cu rambură, adică să se plătească la scoaterea delă poștă. Mai puțin de 30 exemplare nu se pot trimite neplătite înainte, din cauză că atunci vine prea scump la poșta.

A apărut „Călimdarul Poporului”.

Care este cel mai bun și mai ieftin Călimdar?

— „Călimdarul Poporului”

— care apare de 26 de ani și cuprinde aproape 200 de pagini —

îți va răspunde ori și cine, care a cîtit „Călimdarul Poporului”. Asta a fost și în trecut, dar cu atât mai mult în acest an.

Dovezile sunt următoarele:

„Călimdarul Poporului” spune, — pe lângă însemnarea exactă a sărbătorilor de peste an, — că *va fi vremea în anul 1911, după Călimdarul de 140 ani; apoi toate cele de lipsă despre poștă, telegraf, știmpele etc., precum și numele tuturor bărbaților noștri cari stau în fruntea Comitetelor române gr. or. și gr. cat. După aceea urmează date despre școalele noastre populare, despre gimnaziile, pedagogii, teologii, școalele de fete, cum și numele pe loculunde se află reuniuni culturale, reuniuni de femei, reuniuni de cântări, reuniuni de meseriași, reuniuni de binefacere, reuniuni de agricultură, însoțiri de credit etc. etc. La toate aceste reuniuni e pus și numele tuturor conducătorilor lor.*

Tîrgurile sunt foarte bine controlate

și întocmite — altcum ca în anii trecuți — atît după luni cît și după ordinea alfabetică a comenzelor.

După acestea urmează: Partea Literară

care cuprinde o sumedenie de articole de tot felul, dintre cari amintim următoarele:

„Cîntecul muncii” poezie de Octavian Goga.

„Om de potcă” novelă de Ioan Agărbiceanu.

„Cătănia Țiganului”, anecdotă de Teodor A. Bogdan.

Un articol despre iubileul de astă-vară al Impăratului și Regelui nostru *Francisc Iosif I.*, (cu chipul împăratului).

Poezii din popor, adunate de prin diferite comune.

Borta vîntului, povestire de M. Eminescu.

Dela Sibiu spre Rîmnice, un articol cu multe ilustrații din Sibiu și jur.

Povestea ursului și a porcului, poveste de I. Dragoslav.

Un articol despre *Björnsterne Björnson*, (cu chipul lui), mare învățat din țara Norvegiei, care a scris mult bine despre Români.

Românii și moartea lui Dr. Lueger, primarul Vienei (cu 2 chipuri: al lui Lueger și țărani cari au fost la Viena).

Cîntece voinicești, culese de E. G. din: Porumbacul de jos, Ocna-Sibiului etc.

Di Nicolae Iorga și partidul naționalist din România (Cu chipul marelui nostru învățat din România).

Un articol despre *portul românesc*. (Cu multe chipuri din Săliște, Rășinari, Poiana, apoi români din Basarabia, Macedonia etc.)

Mai multe *poezii de Haralamb Căldmăr*: Drept egal, Fetelor, Invidio, Durerea mea.

Mai la urmă, anecdotă de *Speranță*. — De ce sunt unii oameni albi, unii bruni și alții negri de tot?

După acestea urmează un articol despre **Aurel Vlaicu**, aviatorul nostru renumit cu mașina lui de zburat. (Acest articol e ilustrat cu mai multe chipuri foarte frumoase între cari: portretul lui, mașina de zburat, mașina cum se vede în aer la diferite înălțimi etc.).

De mare valoare pentru ori-cine este articolul:

Execuția asupra averilor mișcătoare, scris anume pentru înțelesul poporului, de *Dr. Alexandru Vastile*, un avocat din Sibiu, bine cunoscut în tot jurul Sibiului.

Acest articol cuprinde între altele următoarele: Timpul efectuării execuției, Sistarea execuției, Obiectele deținute de altul, Execuția contra soției, Obiectele cari nici odată nu se pot cuprinde, Urmările execuției, dreptul de zălog, Excindere, Licitația. Cu toate lămuririle legii vechi și legea nouă de acum doi ani.

Acest articol singur e vrednic atît cît e prețul călimdarului. Cine nu va avea în viață lipsă a ști aceste lucruri pentru el sau un neam ori prietin al lui? E lipsă a ști toate acestea atît cel ce i-se face o execuție cît și acela care cere execuția contra cuiva. Astfel că acest călimdar are valoare pentru toți anii viitori.

Un articol frumos și interesant se află scris despre **Vasile Stroescu** marele binefăcător al neamului nostru, sufletul nobil care a dăruit neamului atîtea sute de mii coroane. (Articolul e însoțit de fotografia marelui mecenat.)

Urmează apoi un articol despre răposatul **Ioan Russu Ștrăbanu** (cu chipul lui), care a înființat „Călimdarul Poporului” și „Foaia Poporului.”

Iar după acestea se începe **Răvașul anului**, care încă se întinde pe o sumedenie de pagini, cuprinzând: toate lucrurile mai de căpetenie petrecute peste an, cum au fost **alegerile și lupta noastră națională** ect. Iar dintre lucrurile petrecute în străinătate amintim **Revoluția din Portugalia** cu mai multe chipuri. Între cari: *Regele Manuel, atacarea palatului, orașul Lisabona, mișcarea cu tunurile cum trec pe partea poporului* etc. Aceste chipuri nu le are nici un călimdar.

„Călimdarul Poporului” cuprinde cu totul peste 40 de chipuri!

Faimoșii *Mangra, Slavici și Brode*, cari au părăsit pe frunțașii poporului nostru și s'au dat în brațele Ungurilor, încă își iau partea lor. Un renumit desemnător român le-a pus pe hârtie chipurile lor în felul cum au umblat după groful Tisza, ca să facă împăcare, adică o căpătuală bună pe sama lor. Aceste ilustrații satirice și de tot hazul sunt foarte interesante, cum sunt prinse de pictorul nostru. Afară de acestea mai sunt o seamă de alte chipuri.

Se caută comercianți și alte persoane potrivite, cari ar dori să vîndă „Călimdarul Poporului”. Toate comanda sunt a se adresa la:

Administrația „Foaia Poporului”
în Sibiu-Nagyszeben.

Marca de scutire: „Anker“.

Liniment. Capsicl comp.

Inlocuitor pentru
Anker-Pain-Expeller

este un leac de casă valorat de mult, care să folosească de mulți ani ca fricțiune sigură la podagră, reumatism și răceală.

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțică valtoare să fim precauți la cumpărare și să primim numai sticle originale în gurile cu marca de scutire „Anker“ și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fl., C. 1-40 și Cor. 2— să capătă aproape în toate farmaciile. Depozit principal la Iosif Török, farmacist la Budapesta.

**Farmacia lui Dr. Richter la
:: „Leul de aur“ în Praga. ::**

Șoseaua Elisabeta Nr. 5 nou.
Expediție zilnică. 293 23—42

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete

Este trist, — dar în realitate adevărat că în creșterea de ani e bătătoare la ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și sucuri trupesci sunt atrofați și cari în urma uzurii din tinerețe și prin răciră și rău administrat sistemul nervos și pierderea spirituală. În timpul suprem ea arestează și îngrădește să se pună capăt. Trebuie să fie cineva care să dea tinerimei deslușiri din viața, să-lucere și amănunțite în tot ce privește viața sexuală, — trebuie să fie cineva cărui oazează și și să-lucidă fără teamă, fără șfăclă și cu încredere în vorbirea lor secrete. Dar nu e în domeniul înțelesului aceste sfăclări ori și cui, ci trebuie să ne adresăm unei astfel de medic specialist, competent, care știe să dea asupra vieții stării bune sexuale și știe să ajute și morborilor ce deja eventual există atunci apoi va facea existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreață și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara și în străinătate PALOCZ, medic de spital, specialist, (Budapesta VII, Rákóczi-ut. 10), unde pe lângă secretele cea mai strictă, primește ori-cine (atât bărbați cât și femei) deslușiri asupra vieții sexuale, asupra sângelui și sucurilor trupesci ale bolnavului și asupra nervii i se întăresc, tot organismul i se întărește de materile de boală, chinurile sufletești și fizice.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr. PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metoda lui proprie de vindecare și cură și cazurile cea mai neglece, razele sifilitice, gonoreea de țevă, bescică, nervi și șira spinării, incapacitatea de confuzie a minții, urmele ozamiei și urmele aflicției, erecțiunile de spaimă, albitura puterilor și impotența (impotența), vătămurile, boala de sânge și toate boalele organelor sexuale feminine. Pentru femei e naltă de acceptarea separată și egre separată. În ce privește cură, depășirea nu este pierdută, căci dacă cineva, din ori ce vrea să-lucere și să-lucidă, atunci cu plăcere i se va da răspuns amănunțit foarte discret și scrișoare (în epistolă e de ajutoare a se aliturs și mai marca de răspuns.) Limba română se vorbeste perfect. După încheierea curei, epistolele se adă, ori la dorință să retrimis fiecărui. Institutul se deschide și de medicamente speciale. Vistele se primesc începând de la 10 ore a. m. și până la 5 ore p. m. (Duminica până la 12 ore a. m.) Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapest IV. Muzium-körut 13. 80 84—

Emulsiunea Egger

veritabilă numai cu marca aceasta.

Toți părinți să deie copiilor în timpul de iarnă EMULSIUNEA EGGER, de oarece aceasta întărește copiii, ajută la întărirea oaselor și are un efect bun asupra dezvoltării și hrănirii. Mijloc potrivit contra tusei și durerilor de stomah. Foarte folositor în timpul ieșirii dinților. Recomandat de medicii reștiți, de oarece este cel mai bun preparat, nu are miros neplăcut, ci un gust plăcut, ușor de mistuit și incușură toate boalele de copii. — Prețul unei sticle 2 coroane în apotece. Trimitere cu poșta prin „Reichspalatin-Apotheke“, Budapest, VI., Váci-körut 17. 336 5—12

3 sticle 6 coroane franco pe lângă trimiterea înainte a banilor.

In Sibiu se știe la:
Guido Fabritius, apotecar.

Carol F. Wultschner

mehanic
Sibiu, strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 43.

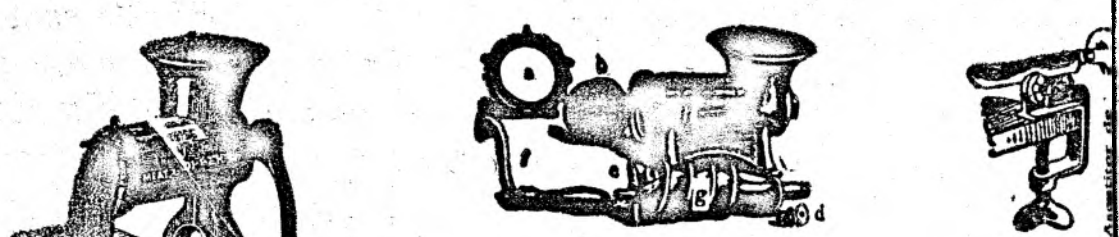
Primul institut sibiian
cu forță motoră electrică și Dynamo

pentru nichelat, spoire cu aramă, cu aramă galbină (cloale) și cu argint a tot felul de obiecte de metal. — Lucru solid și durabil. Prețuri foarte ieftine.

Cel mai ieftin și mai bun izvor pentru cumpărare de
mașini de cusut și biciclete. 273 6—

Atelier pentru repararea bicicletelor și mașini de cusut.

Primește spre executare ferestri (vitrine) moderne la prăvălii, instalează localuri pentru măcelari cu toate recvizitele trebuincioase.

Partile constitutive dela mașina de tocat carne. a) Inel de capac, b) găurit, c) Cuțit, d) Ș rof dela întorcător, e) Întorcător, f) Melciul, g) T. Cor. 1-90

— Fiecare să capătă separat. —

Mașini de tocat carnea

Nr.	8	5	8	10	12	20	22	32	cu roată de rep.
taie pe minut	1/4	1/2	3/4	1	1	1 1/4	1 1/4	1 1/4	kg.
1 bucată cor.	8-10	3-80	5-30	6-20	6-	12-50	9-60	19-	

Fiecare mașină, prin introducerea unui umplător de cărnați se poate folosi cu umplător de cărnă — 1 umplător de cărnați cor. — 46.

Cuțite de carne

sub garanție pentru fiecare bucată dela până la 90 fileri — calitate bună dar garanție dela 44 până la 68 fileri.

Oțel-magnet-diamant de Dick

Nr. 99 intr. lung. 36 cm. cor. 4-70
Nr. 88 intr. lung. 29 cm. cor. 3-40
Nr. 128 intr. lung. 19 1/2 cm. cor. 1-60

Cuțit de împuns
Nr. 7 cu mănere albe:
Lungimea tășului 6 7 8"
cor. 1-80 1-50 1-80

Cuțit de ucis
Nr. 8 plăsele poliite cu împunsătoare aramă:
Lungimea tășului 4 1/2 5 5 1/2 6 7 8"
cor. 2-10 2-40 2-70 2-90 3— 3-40

Cuțit de Dick

Oțelele și cuțitele Dick sunt fără seamăn, cele mai bune, ce le pot recomandă.

CAROL F. JICKEL

SIBIU și ALBA-IULIA.

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie

ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelarilor.)
Str. Cismădiei 45. SIBIU. Heltanergasse 45.

Magazin bogat în articole pentru căroțat, călărit, vênat, sport și voiaj, poelăzi și precovături, portmonee și bretele solide și alta

articole de galanterie
cu prețurile cele mai moderate.

Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârșobi) permanent în deposit.

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin.

Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco. 81 50—
Comandele prin poștă se efectuează prompt și conștientos.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela solurile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cai și cofere de călătorie.

Vinuri de masă escelente,

cu 52 și 60 fleri la cumpărare
cel puțin 50 litre ofera negustoria
de vinuri

JOSEF SCHULTZ
Sibiu, strada Urezului 20

500 Coroane plătesc celui-ce ar mai
căpăta vre-odată durere
de dinți ori li va mirosi gura după-ce va folosi apa
de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 80 fl. Ed. Bar-
tilla-Winkler Wien 19/1. Sommergasse 1. In Sibiu:
farmaciile: in Piața mare 10; in Piața mică 27;
strada Cisnădiei 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița
Denei 2; farmacia Teutsch; Meltzer, str. Gusterței
str. Cisnădiei. In Bistrița: farmacia lui Herbert.
Boșorț-săseșe: farmacia Lederhölger; Sighisvoara:
farmacia lui Ligner.

Să se ceară pretutindenea aprist apa de dinți
a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine
plătite. La locurile unde nu să poate căpăta, trimite
sticlă cu 5 cor. 80 fl. franco. 25 22 -

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,

Sibiu, str. Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de iarnă
in mare asortiment

noutățile

posite chiar acum, pentru halne de
bărbați stoffe englezești, franțuzești și
indigene, din cari se esecută după
măsură cele mai moderne vestminte
precum: Sacko, Jaquete, și halne de
salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită nou-
tățile de stoffe pentru pardisul și
„Raglam“, cari se află totdeauna in
depozit bogat.

Asupra *reverenților* confecțio-
nate in atelierul meu, imi permit a
strage deosebita atențiune a On.
domni preoți și teologi absolvenți.

In casuri de urgență confecționez
un rind complet de haine in timp de
24 ore. 81 84 -

Uniforme pentru voluntari, cum și
tot felul de articoli de uniformă, după pre-
scripție croitura cea mai nouă.

Viță altoite de vie

in sortare conștientoasă, recunoscută in
țara întreagă

Port-altoi americani

deplin dezvoltate și crescute in teren deluros,

Vițe nobile europene,

in cele mai bune soiuri de vin și de file-
gorii și pentru struguri de masă

Răsad de cledici și Salcâmi (acați)

liferează cu prețuri moderate

Pepiniera primă de viță ardeleană alui

Mihail Ambrosi

in Mediaș (Medgyes Nagyküküllömegye).

Prietinul vițerului 834 7-10

al soiurilor și precuțurant impreunat cu in-
tane popu ară și practică pentru plantarea vi-
țelor trimite la cerere, ori și cui gratis și franco.

Tot felul de tipărituri
moderne

execută ieftin, grabnic și conștientos

„Tipografia Poporului“

SIBIU

strada Măcelarilor Nr. 12.

Pentru ori-ce ocazie

au sosit tocmăi acum:

DIFERITE ILUSTRATE FRUMOASE

in mare alegere și cu diferite prețuri.

TOT FELUL de BILETE de VIZITĂ

in cel mai modern stil.

HARTIE de EPISTOLE

in diferite prețuri și calități.

BILETE de CUNUNIE

dela cele mai simple până la cele mai fine.

Singurul institut de asigurare ardelean

„TRANSYLVANIA“

Strada Cisnădiei 5.

SIBIU

Strada Cisnădiei 5.

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premii recu-
noscute de cele mai estime, și in cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători și preoți români gr.-or. și gr.-cat. dela așezămintele
confesionale cu avantajii deosebite), pe cazul morții, și cu termen fix, cu
plătire simplă sau dublă a capitalului; asigurări de zestre (copii), pentru
serviciul militar, și asigurări pe spese de înmormântare, mai departe asigu-
rări de accidente corporale, contra infracției (furt prin spargere) și asi-
gurări de pagube la apaducte. 18 51-

Sumele plătite pentru pagube de foc până la
finea anului 1909 K 4.831,168-51

Capitale asigurate pe viață
achitate 4.571,035-31

Starea asigurărilor cu foc K 112.045,412-
sfârșitul anului 1909 viață „ 10.847,132-
Fonduri de întemeiere și de
rezervă 2.309,387-

Prospecte in combinațiile cele mai variate se trimit și se dau gratis orice
informații in birourile Direcției, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile.
Persoane versate in Acuzății, cari au legături bune, se primesc in serviciul institutului in condiții favorabile.

Aleo!

Afurisita de tuse
mă înneacă.

La tuse, răgușală și întrocenare ajută
sigur și repede

Pastilele de pielit ale lui Egger

au un gust admirabil și nu strică pofta de mâncare.

Un carton 1 cor. și 2 cor.

Carton de probă 50 fl.

Depoul central:

farmacia „La palatin“
Budapest, VI, Váci körut 17.

Trătasca

Pastele lui Egger
mă scapără iute.

In Sibiu să poate căpăta la Guido Fabritius, Carol Morscher, Carol Müller, E.
Rummler, Karl Pissel, August Teutsch.

In Săbeș la Wilhelm Lederhölger și Ludvig Binder.

254 15-26

Aviz.

Pentru comunele din jurul Șeica-mare, (Nagyselyk) să caută mai mulți **boldași Mărgineni**

cari deschizând prăvălii etc. ar avea frumos viitor.

Doritorii binevoiască a să adresa pentru informațiuni d-lui Ioan Ittu casarul Racoțanei în Șeica-mare (Nagyselyk). 347 6-5

Mare succes

au inseratele în „Foia Poporului“, unde sunt citite de mii de persoane de pretutindenea, din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligență cât și popor.

De aceea „Foia Poporului“ este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări, cumpărări, deschidări de prăvălii și alte instituțiuni, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articli ce trebuiesc persoanelor singuratice sau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația
„FOIA POPORULUI“.

De vânzare.

În Sibiu, Poarta Turnului Nr. 117, se află de vânzare o casă, zidită o parte din nou, iar o parte veche, situată către stradă. De casă se ține o grădină, care iese în strada Wachsmann. De asemenea sunt șopuri, fântână, pivniță etc. Vânzarea se face din mână liberă. A se adresa la proprietar acolo. 9 2-3

Birou de informații.

Cunoscând multele lipsuri ale publicului românesc din provincie, m'am hotărât să deschid în Budapesta birou de informații și

Agentură Românească.

Orice informație relativ la petițiile înaintate la ministerii și la alte foruri, orice informații comerciale și în general în orice cauză dau în răstimp de 2-3 zile ori și cui, resolvând toate chestiile în modul cel mai cinstit.

Urgitez rezolvirea petițiilor. Vorbesi în persoană cu referențial cauzei și rog rezolvire favorabilă.

Fac tot felul de mijlociri comerciale și comande.

Prețuri moderate, serviciu prompt, informații detaliate.

La aviz aștept la gară.

L. Olariu,

Budapest, Lajos utca No. 141, III/19.

De vânzare

se află în Sibiu, Ziegelgasse Nr. 6, o casă nouă, constând din 8 odăi, șopuri, grajd, fântână etc. Doritorii binevoiască a întreba la proprietar acolo. 10 2-3

Doi învățăcei

dela 14 ani în sus, se primesc la învățătură la

Constantin Cristea

măiestru ferar și rotar

Oena-Sibiului (Vizakna)

strada Lungă Nr 122. 7 2-3

La „Croitoria Universală“

I. PETRASCU

strada Cisnădiei Nr. 30. SIBIU. strada Cisnădiei Nr. 30. Telefon Nr. 172.

Aduc la cunoștința onoratului public, că mi-au sosit cele mai bune stoffe engleze și indigene pentru sezonul de toamnă și iarnă astfel că stau la dispoziția on. public pentru a efectua orice comande în branșa croitoriei după modelele cele mai nouă.

Serviciu solid și grabnic. — Prețuri moderate.

Sprîjiniți industria română!

292 6-

Serviciu solid, prompt și conștientos.

PRIMA FABRICĂ

transilvană ces. și reg. privilegiată de

Casse de fer și oțel și lăcătușerie de artă și construcție

instalată cu forță electrică

11 2-30

E. PURECE, Sibiu—Nagyszeben

Strada Turnului (Schmiedgasse) Nr. 19.

Cataloge de prețuri gratis și franco.

»Mugurul« Insoțire economică-comercială Elisabetopole (Erzsébetváros, Kisküküllő vm.)

ALTOI DE VIE

calitate distinsă, pe lângă prețurile cele mai moderate, soiuri de vin și de masă, viță americană cu și fără rădăcină, ochiuri de altoit, viță europeană cu rădăcină. — Se află de vânzare la:

Insoțirea economică-comercială „Mugurul“, Elisabetopole (Erzsébetváros, Kisküküllő vm.)

Material disponibil în altoi peste două (2) milioane.

Școalele de altoi n'au fost atacate de peronosporă. — La cumpărări pe credit 310 7- cele mai ușoare condițiuni. — Plătire pe 10 ani cu 7%.

La cerere preț-curent și instrucțiune gratis și franco. — Insoțirea primește gratis elevi pentru învățarea altoitului și manipularea școalei de altoi.

Prima condițiune de reușită este de a folosi material solid!

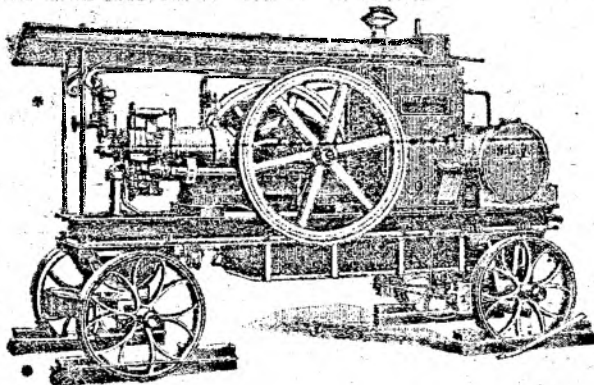
Trimiteti băleți la cursul practic de altoit!

Reparații și vîile cu altoi dela firma română!

În atelierele de mașini ale lui

Eugen Nicola Blaj — Balázsfalva

să pregătesc cele mai bune pluguri și mașini economice

și să aflu în depozit totdeauna cele mai renumite și mai bune motoare de benzin, locomobile și garnituri de fier blătuit cu motoare de benzin, sau locomobile de forță motoare de benzin, stehli și motoare pentru gaz și getiv, mori de măcinare

cu un cuvânt tot felul de mașini economice, se vînd cu prețuri moderate și condițiuni de plată favorabile în rate, pe lângă cea mai mare garanță.

Pentru rezlățirea motoarelor mele, primesc în schimb mașini de vapor. Cel care dorește să-și cumpere ori și ce mașini, să se adreseze cu încredere la firma

Eugen Nicola, atelier de mașini în Blaj (Balázsfalva).

Deslușiri și informațiuni să dau gratis. — Catalog românesc franco și gratis

328 6-